

Univerzita Karlova v Praze

Pedagogická fakulta

Katedra pedagogiky

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Dobrovolnictví v táborovém středisku Archa

Volunteering in camp resort Archa

Barbora Maradová

Vedoucí práce: Ing. Karolina Duschinská, Ph.D.

Studijní program: Specializace v pedagogice

Studijní obor: Pedagogika a výtvarná výchova se zaměřením na vzdělání

2015

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Dobrovolnictví v táborovém středisku Archa vypracovala pod vedením vedoucí práce samostatně, za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále prohlašuji, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne 10.4.2015

.....

podpis

Poděkování

Chtěla bych poděkovat své vedoucí bakalářské práce Ing. Karolině Duschinské, Ph.D. za odborné vedení, za pomoc a rady při zpracování této práce. Mé poděkování patří též celému týmu vedoucích na Arše, kteří se podíleli na spolupráci při získávání údajů pro výzkumnou část práce.

ANOTACE

Ve své bakalářské práci s názvem "Dobrovolnictví v táborovém středisku Archa" se zabývám dobrovolnictvím a dobrovolnými organizátory akcí působících v základně občanského sdružení Sarkander táborovém středisku Archa Rajnochovice. V teoretické části práce definuji pojmy dobrovolnictví, motivace a zážitková pedagogika. Dále seznamuji čtenáře s táborovým střediskem Archa a jeho pozicí v Sarkanderu. Ve výzkumné části jsem nejprve zformulovala výzkumné otázky a cíle. Dále jsem popsala kvalitativní a kvantitativní výzkum. Pro svou práci jsem si zvolila metodu ohniskových skupin a následně informace doplnila dotazníkovým šetřením. Skupinové rozhovory organizátorů akcí jsem analyzovala pomocí otevřeného kódování. Na základě zjištěných údajů jsem zodpověděla výzkumné otázky a tím naplnila cíl své práce.

KLÍČOVÁ SLOVA

Dobrovolnictví, motivace, organizátor, táborové středisko Archa, zážitková pedagogika

ANNOTATION

In my bachelor thesis entitled "Volunteering in the camp resort Archa" I deal with volunteering and volunteer event organizers who are active in the civic association Sarkander in camp resort Archa Rajnochovice. In the theoretical part I define the concept of volunteering, motivation and experiential learning. I also familiarize the reader with camp resort Archa and its position in Sarkander association. In the research section I first of all formulated research questions and objectives. Subsequently I described the qualitative and quantitative research. In my thesis I chose the focus group method and then I completed information with questionnaire survey. The group interviews of organizers of events were analyzed by using open coding. Based on the collected data, I answered the research questions and thereby I fulfilled the goal of my work.

KEYWORDS

Volunteering, motivation, organizer, camp resort Archa, experiential education

Obsah

1	Úvod.....	7
2	Dobrovolnictví.....	9
2.1	Vývoj dobrovolnictví v ČR.....	9
2.2	Definice dobrovolnictví	10
2.3	Dobrovolník.....	10
2.4	Dimenze dobrovolnictví	11
2.5	Typy a oblasti dobrovolnictví	12
3	Motivace	16
3.1	Definice motivace.....	16
3.2	Stimulace a motivace	16
3.3	Motivace a manipulace	17
3.4	Motiv	17
3.5	Motivování dobrovolníků.....	18
3.6	Motivace účastníků zážitkových akcí	19
4	Zážitková pedagogika.....	21
4.1	Vznik a vývoj.....	21
4.2	Charakteristika zážitkové pedagogiky	22
4.3	Zážitek	23
4.4	Hra	24
4.4.1	Co je to hra?.....	24
4.4.2	Charakter hry	24
4.4.3	Typy her	24

4.5	Sestavení programu	26
5	Archa Rajnochovice.....	27
5.1	SARKANDER.....	27
5.1.1	Cíle sdružení.....	27
5.1.2	Pobočky sdružení	27
5.1.3	Činnosti	28
5.2	ARCHA	28
5.2.1	Historie.....	28
5.2.2	Akce.....	29
5.2.3	Vedoucí	30
5.2.4	Průběh táborů.....	30
5.2.5	Harmonogram dne.....	31
5.2.6	Ohlasy táborníků.....	33
6	Úvod do výzkumu	34
6.1	Cíle výzkumu	34
6.2	Výzkumné otázky	34
7	Metodologie výzkumu	35
7.1	Kvalitativní a kvantitativní výzkum.....	35
7.2	Metoda sběru dat.....	35
7.3	Cílová skupina.....	36
7.4	Průběh výzkumu.....	36
8	Analýza výzkumu a interpretace dat	38
8.1	Interpretace dat	38
8.1.1	První kontakt.....	38

8.1.2	Z táborníka vedoucím	40
8.1.3	Přátelé až do smrti?	41
8.1.4	Prostě mě to baví	42
8.1.5	Není to za kokina	43
8.1.6	Zkušenosti k nezaplacení	45
8.1.7	Vedoucí Superman	48
8.1.8	Nikdo není dokonalý	50
8.1.9	Money, money, money	51
8.1.10	Není tábor jako tábor	53
8.1.11	Čeho se držet a nepustit	54
8.1.12	Dobrovolníkem vždy a všude	57
8.1.13	ARCHA v srdíčku	58
9	Shrnutí	59
10	Závěr	61
11	Seznam použitých informačních zdrojů	62
12	Seznam příloh	64
12.1	Skupinový rozhovor 1	65
12.2	Skupinový rozhovor 2	74
12.3	Dotazník	79

1 Úvod

Vzájemná pomoc... Dnešní společnost je vysoce individualistická, lidé často jen zařizují, co musí, pracují, baví se, hledí dopředu, ale nedívají se kolem sebe. Pak se něco přihodí a člověk je naráz v situaci, kdy už si nemůže pomoci sám. Začne se v ten moment více dívat kolem sebe a hledá někoho, kdo mu tu pomocnou ruku nabídne. Ale proč by to ten druhý člověk měl dělat? Proč by měl pomáhat někde, kde za to nic nedostane?

Toto bych pokládala za základ dobrovolnictví. Udělat to prostě proto, že to tomu druhému pomůže a já z toho budu mít „pouze“ dobrý pocit. Není to snad dost? Peníze jsou lidský výmysl, pomoc druhému je tu od počátku.

Na tábor Archa jsem jezdila mnoho let jako tábornice a už v té době ve mně vždy zanechala silné zážitky, proto jsem se jí automaticky nechtěla vzdát a chtěla jsem se stát vedoucí. Vůbec jsem nepřemýšlela o tom, že se tomu vlastně říká dobrovolnictví, že tak pomůžu celé organizaci v žití, budu měnit životy dalších malých lidí a že tak budu uspokojovat i své potřeby. Já jsem jen věděla, že to chci dělat. Až časem jsem si uvědomila, co všechno to pro mě znamená, jak moc mě toto místo ovlivnilo a stále ovlivňuje. Archa mi změnila můj život. Podle mě by přesně tak měla fungovat správná organizace, která svou existencí mění životy už od dětství a doprovází po celou dobu dospívání. I díky ní jsem se rozhodla studovat pedagogiku.

Archa by nemohla fungovat bez svých dobrovolníků, kteří jsou většinou mladí lidé studující na středních a vysokých školách a organizování věnují svůj volný čas. Někteří dojíždí mnoho kilometrů, aby zde mohli působit, jistě k tomu mají své důvody a motivy. Ve své práci se zaměřuji právě na tyto dobrovolníky, na jejich motivace i na jejich působení v rámci zážitkové pedagogiky. V teoretické části vycházím hlavně z odborné literatury věnující se dobrovolnictví, oblastmi dobrovolnictví, motivování a hlavně motivy dobrovolníků a zážitkové pedagogice, jelikož to je oblast působení těchto dobrovolníků. Dále přibližuji občanské sdružení Sarkander a táborové středisko Archa Rajnochovice.

Ve výzkumu se snažím zjistit, proč se organizátoři rozhodli pro dobrovolnictví, jaké jsou jejich motivy, co je pro ně při pořádání akcí důležité, čeho chtějí dosáhnout a proč to vykonávají zrovna na Arše. Chtěla bych, aby tato práce byla užitečná pro další organizátory a i pro všechny, kteří stojí nad těmito organizátory a „starají se o ně“. Proto se nevyhýbám ani záporům, které v sobě organizování může skrývat a které tak mohou ohrozit činnost těchto dobrovolníků.

Teoretická část

2 Dobrovolnictví

2.1 Vývoj dobrovolnictví v ČR

Dobrovolná činnost se v našich zemích rozrostla zejména v 19. století, kdy vznikalo spoustu vlasteneckých spolků na podporu umění, kultury, vědy a vzdělání. Před druhou světovou válkou odpovídal vzorec dobrovolnictví v Československu ostatním zemím západní Evropy a USA.

Vývoj byl násilně přerušen vznikem socialistického státu. Vztah komunistické strany k dobrovolnictví byl ambivalentní. Na jedné straně měla ze spontánních dobrovolnických aktivit strach, protože by mohly ohrozit její dominantní postavení ve společnosti, ale na druhé straně je potřebovala, aby mohla řešit překerní situace nedostatkového socialistického hospodářství a dokazovat legitimitu své vedoucí pozice ve společnosti (Frič, Pospíšilová 2010, s. 43). Strana si oblast dobrovolnictví přizpůsobila svým potřebám. Úplně byla přerušena činnost sdružení, která podporovala hodnoty demokracie, svobody, individuální zodpovědnosti a národní hrdosti (Orel, YMCA, Junák). Jiné organizace nahradila komunistická strana vlastními, jiné podřídila přímé státní kontrole, církevní organizace byly omezeny a následně zrušeny. Všechny organizace musely být sdruženy do jedné celostátní organizace, tzv. Národní fronty, a měly za úkol permanentně mobilizovat velký počet lidí k práci ve prospěch režimu.

Socialismus zanechal na českém dobrovolnictví hluboké stopy. Česká společnost prošla po roce 1989 obdobím hledání vlastní identity. Základním tématem se stala myšlenka občanské společnosti, založená na spolupráci a vzájemné solidaritě plnoprávných a svobodných občanů, jejímž hlavním propagátorem byl Václav Havel (Tošner, Sozanská 2006, s. 30). Byla obnovena sdružení potlačená minulým režimem, vznikalo mnoho nových neziskových organizací, které byly závislé na pomoci dobrovolníků. I přes opětovný růst dobrovolnické práce zůstává tato oblast stále na okraji zájmu veřejnosti, proto je důležité ukázat na příkladech užitek a přínos, který dobrovolná činnost přináší.

Přiblížit dobrovolnictví veřejnosti, získat větší uznání, podpora dobrovolnické činnosti, vytvoření příznivého prostředí pro dobrovolníky a informovanost - to byly cíle Mezinárodního roku dobrovolníků (2001) vyhlášeným OSN a Evropského roku dobrovolnictví (2011). Každý 5. prosinec je také mezinárodním dnem dobrovolníků, při kterém každá organizace věnující se dobrovolnictví má možnost se zviditelnit a přilákat nové dobrovolníky.

2.2 Definice dobrovolnictví

Definovat dobrovolnictví není jednoduché a jednoznačné. Důležitým pojmem je dobročinnost, která k dobrovolnictví neodlučitelně patří. Dobročinnost je ctnost, která patří k morálce naší společnosti a vychází ještě z křesťanské a židovské tradice. Dělí se na dvě formy a to dárcovství a dobrovolnictví. Dárcovství je srozumitelný pojem týkající se darů potřebným nebo také nadacím, sbírkám, fondům všeho typu. Darování probíhá formou peněžní nebo nepeněžní. Na druhou stranu v dobrovolnictví nejde o hmotnou pomoc, ale o činnost jedince, která je zaměřená na rodinu, příbuzné, sousedy (tzv. občanská výpomoc), anebo může probíhat v rámci komunity. Poté se jedná o dobrovolnictví vzájemně prospěšné. Hranice mezi těmito dvěma druhy dobrovolnictví jsou neostře a nelze je mezi sebou striktně oddělit. Ale co je to tedy to dobrovolnictví?

Dobrovolnictví je vědomá, svobodně zvolená činnost ve prospěch druhých, kterou poskytují občané bezplatně. Dobrovolník dává vědomě část svého času, energie a schopností ve prospěch činnosti, která je časově i obsahově vymezená (Müllerová 2011, s. 10). Dobrovolnictví není obět, ale přirozený projev občanské zralosti. Přináší konkrétní pomoc tomu, kdo ji potřebuje, ale zároveň poskytuje dobrovolníkovi pocit smysluplnosti, je zdrojem nových zkušeností a dovedností a obohacením v mezilidských vztazích (Tošner, Sozanská 2006, s. 18).

2.3 Dobrovolník

Je tedy zřejmé, že dobrovolnictví nemůže fungovat bez člověka, který by tuto činnost prováděl - dobrovolníka. Dobrovolník může být vnímán jako spolehlivý pomocník, na kterého je možné mít podobné nároky jako na placené zaměstnance, ale zároveň si

může zachovat neformálnost a spontaneitu, které jsou pro dobrovolnictví charakteristické a nepostradatelné (Tošner, Sozanská 2006, s. 35). Dobrovolník, který vykonává zvolené aktivity a pomoc dobrovolně a svobodně, se tak stává nositelem procesu změn ve společnosti.

V zemích s dlouhou dobrovolnickou tradicí jsou dobrovolníci zástupci všech věkových i profesních skupin. U nás je větší podíl dobrovolníků žen a z kategorie mladších, ale stále přibývá více mužů, lidí v důchodovém věku a lidí z mnoha profesí.

2.4 Dimenze dobrovolnictví

Podle autorů Friče a Pospíšilové existuje šest klíčových dimenzí dvou základních vzorců dobrovolnictví (2010, s. 39-40):

Individuální úroveň – dobrovolnická aktivita

- **Styl dobrovolnické participace** – do této dimenze patří základní parametry dobrovolnické aktivity jednotlivců, jako jsou rozsah (kolik hodin), intenzita (jak často), stabilita (jak dlouho pro jednu organizaci), struktura, charakter, povaha úkolů dobrovolnické práce
- **Motivace dobrovolníků** – tato dimenze vyjadřuje charakter a typickou strukturu hodnot, která stojí v pozadí rozhodnutí dobrovolníků pracovat bez nároku na odměnu
- **Sociální kapitál dobrovolníků** – dimenze zachycuje sílu a charakter sociálních vazeb dobrovolníka v jeho komunitě, přátelském kruhu a umožňuje srovnávat sociální kapitál různých typů dobrovolníků s těmi, kteří dobrovolnické aktivity nevykonávají

Kolektivní úroveň – oblast dobrovolnictví

- **Organizace dobrovolnictví** – dimenzi tvoří organizační infrastruktura, manažerské a organizační praktiky, míra profesionalizace organizace a typ organizace
- **Kulturní rámec dobrovolnictví** – dimenze obsahuje převládající hodnoty a ideologie, světonázor, sdílené ideály dobra nebo lepší společnosti, tradice

ovlivňující přístup společnosti k dobrovolnictví, postoje obyvatelstva

k zodpovědnosti vlády za řešení sociálních problémů

- **Společenská hodnota a podpora dobrovolnictví** – odkazuje na význam připisovaný dobrovolnictví ve společnosti, materiální, ale i symbolickou podporu dobrovolnictví ze strany vlády a ostatních institucí veřejné správy

2.5 Typy a oblasti dobrovolnictví

Dobrovolnickou činnost lze rozdělit podle více hledisek. Z hlediska historického vývoje rozeznáváme evropský model dobrovolnictví – komunitní, kdy se jedinci setkávají na základě společných zájmů v přirozeném společenství (církve, sportovní, dětské organizace) nebo americký model dobrovolnictví – manažerský, kdy s dobrovolníky pracují profesionálové, kteří vyhledávají altruisticky zaměřené občany. Dalším hlediskem je role, kterou dobrovolnictví hraje v organizaci neboli míře využití pomoci dobrovolníků. Podle role dělíme na dobrovolníky, na kterých je přímo závislý chod organizace, dobrovolníky, kteří vykonávají činnost spolu s profesionálními zaměstnanci a na dobrovolníky, kteří nejsou pro vlastní chod organizace nepostradatelní. Z hlediska času dělíme dobrovolnictví na dobrovolné zapojení při jednorázových akcích (jednou či několikrát do roka), dlouhodobou dobrovolnou pomoc (opakovaná a pravidelná) a dobrovolnou službu (závazek na dobu několika měsíců i let obvykle mimo zemi dobrovolníka).

Nejčastěji dobrovolníci pracují v nestátních neziskových organizacích – občanských sdruženích, účelových zařízeních církví a v obecně prospěšných společnostech. Cílem těchto organizací není zisk, ale poslání a cíl jejich činnosti. Dobrovolná činnost má široký záběr:

Dobrovolnictví ve zdravotnictví a sociálních službách – je to jedna z oblastí nejvíce využívající dobrovolnou práci. Využití dobrovolníků v těchto zařízeních vyžaduje profesionální přístup, je třeba připravit dobrovolníky na činnost a na přijetí dalších dobrovolníků, včetně vyškolení vlastních koordinátorů dobrovolníků v organizaci. Dobrovolníci nenahrazují práci profesionálů, ale snaží se vnášet přátelské vztahy, zkvalitňují individuální přístup a služby, svou činností pomáhají lidem k návratu do

společnosti i fungování v běžném životě. Nejznámější zdravotní a sociální neziskové organizace jsou Česká katolická charita, FOKUS, POV – Pražská organizace vozíčkářů, zařízení pro seniory, Svaz důchodců, Naděje, DUHA, Domov sv. Karla Boromejského a další.

Dobrovolnictví v kultuře – kulturní oblast zahrnuje velké množství neziskových organizací, v nichž se angažují dobrovolníci, kteří jsou členy neprofesionálních uměleckých souborů a spolků, organizují kulturní a společenské akce (v oblasti divadla, moderního tance, výtvarného umění, nekomerční hudby), zabývají se ochranou místních kulturních památek. Dobrovolníci zde nacházejí prostor pro realizaci vlastních představ a vyjádření sebe sama. Do této oblasti spadá Art Fórum, Symposion, Sdružení pro tvořivou dramaturgii, Sdružení dechových orchestrů České republiky, Svaz českých fotografů a mnoho dalších.

Dobrovolnictví ve sportu – bez přispění dobrovolníků by sport byl mnohem nedostupnější. Často se dobrovolník zapojí právě tam, kde sám aktivně sportoval. Dobrovolníkům ve sportu se nedostává dostatečné podpory, proto jich ubývá. U nás působí několik sportovních organizací – Český svaz tělesné výchovy, Česká obec sokolská, Česká asociace Sport pro všechny, Sdružení sportovních svazů ČR a další.

Dobrovolnictví s dětmi a mládeží – v České republice se tato oblast dobrovolnictví objevuje hlavně při mimoškolních volnočasových aktivitách (zájmové kroužky, tělovýchovné a turistické spolky). Dobrovolníci pracují i s neorganizovanou mládeží, zaměřují se na realizaci konkrétních projektů, zajišťují příznivé prostředí pro děti a mládež. Jejich cílem je přirozená socializace a přijetí individuality každého jedince. Život v dobrém oddílu představuje pro mnohé nejen pět, osm či dvanáct let strávených mezi skvělou partou kamarádů, ale celoživotní nasměrování vycházející z pevného a dobře reflektovaného hodnotového základu i řady dovedností a znalostí velmi cenných pro orientaci v současném složitém světě. Jednou z nejdůležitějších zkušeností, které se mladí lidé v těchto sdruženích učí, je zážitek toho, že ty nejcennější skutečnosti v lidském životě se nedají zaplatit – a že „zadarmo“ vůbec neznamená „bezcné“ (Šimková 2011, s. 45). Tradiční sdružení dětí a mládeže mají všeobecné zaměření, kde

je samozřejmostí zážitková pedagogika, jejíž podstata je tvořena hrou, tábořením, pobytem v přírodě (YMCA, táborníci, zálesáci, skauti).

Dobrovolnictví v ekologii – dobrovolníci pečují o významné přírodní lokality, sází stromy, starají se o ohrožená zvířata, věnují se ekologické výchově. Ochránci životního prostředí patří k nejlépe organizovaným skupinám dobrovolníků. Při řešení problémů s nimi spolupracují významní odborníci, jejich problémy přesahují rámec České republiky. Patří sem např. Hnutí DUHA, Děti země, Greenpeace, Český svaz ochránců přírody, Ekocentra a další.

Mezinárodní dobrovolnictví a rozvojová spolupráce – pro tuto oblast dobrovolnictví je klíčová mezinárodní spolupráce a mezikulturní vzdělávání. Dnes vyráží do světa každoročně zhruba 1100 českých dobrovolníků a u nás pracuje na oplátku asi 600 dobrovolníků zahraničních. Krátkodobé pobyty v zahraničí, tzv. workcampy, patří mezi mladými lidmi k nejoblíbenějším. Ti jich využívají především v období letních měsíců. Jedná se totiž o zajímavou kombinaci cestování, smysluplné práce a poznávání nových lidí z různých koutů světa. Mezi největší organizátory workcampů v České republice i zahraničí patří INEX – Sdružení dobrovolných aktivit či Duha – Sdružení dětí a mládeže pro volný čas, přírodu a recesi. Střednědobé a dlouhodobé pobyty trvají většinou od dvou měsíců do jednoho roku. Specifickým typem dlouhodobého dobrovolnictví je Evropská dobrovolná služba evropského vzdělávacího programu Mládež v akci, která je orientovaná na mladé Evropany do třiceti let a slouží k budování interkulturního povědomí současné generace (Šimková 2011, s. 65).

Dobrovolnictví při mimořádných událostech – při mimořádných událostech jako jsou záplavy, požáry, zemětřesení, vyprošťování nebo válečné konflikty jsou dobrovolníci velice potřební a to nejen pro manuální pomoc (odstraňování následků), ale také kvůli tomu, aby v tom lidé zasaženi katastrofou nebyli sami. Jednou z nejdůležitějších organizací v této oblasti je Sbor dobrovolných hasičů, další jsou např. ADRA, Charita, Diakonie ČCE nebo Člověk v tísni. Tyto organizace se starají, aby pomoc dobrovolníků byla co nejlépe využita, zajišťují zázemí pro dobrovolníky a vybavují je pracovními prostředky.

Dobrovolnictví firem – je to specifický typ dobrovolnictví, prvotní záměr firmy je poskytnout volno svým zaměstnancům, aby mohli dělat práci dobrovolnou pro neziskovou organizaci. Takové jednání firem je přínosné pro obě strany. Firmám pomáhá zlepšit výkon týmu, odstraňuje bariéry a pomáhá vylepšit názor společnosti na firmu. Neziskovým organizacím pomáhá získat nové dobrovolníky, novou energii a nápady, boří bariéry mezi různými sférami společnosti, pomáhá vytváření nových pracovních míst a další výhody. Takovou filozofii mají firmy jako Česká spořitelna, Kooperativa pojišťovna, T-Mobile Czech Republic, ING Investment management, ČSOB, Siemens a další.

Komunitní dobrovolnictví – je účinný prostředek vytváření funkční společnosti a vztahů mezi občany. Klade si za cíl zvýšení kvality občanů a podporuje socializaci. Má význam pro obnovení důvěry a přetřhaných vazeb mezi lidmi. Spadá sem velice široké spektrum aktivit – Kluby maminek, Doma je i za dveřmi, Nejsme v tom sami...

Dobrovolnictví v církvích a náboženských společnostech – dobrovolníci v této oblasti se za dobrovolníky často ani nepovažují, svou činnost (úklid kostela, zpívání a čtení při bohoslužbách, pomáhání ve farnosti, ministrování, návštěvy lidí v nemocnicích...) berou jako něco, co patří k jejich víře. Konkrétní realizace dobrovolné činnosti je často stejná jako v jiných oblastech – práce s mládeží, péče o seniory, pečovatelská služba, humanitární pomoc, vysílání dobrovolníků do zemí třetího světa a další. Navíc se věřící zapojují do dobrovolnictví v rámci organizací v necírkevním prostředí.

3 Motivace

3.1 Definice motivace

Pojem motivace nelze jednotně definovat bez výhrad. Motivace vysvětluje psychologické důvody chování, jeho subjektivní význam a současně vysvětluje pozorovanou variabilitu chování, proč se různí lidé orientují na různé cíle (Nakonečný 1996, s. 12). Motivace vede jedince ke konkrétnímu druhu chování, dává mu jednotu a strukturu, zaměření, intenzitu i trvání tak, že vede k smysluplné aktivitě, pozitivnímu přístupu k určitému výkonu a k uspokojení.

Motivace je intrapsychický proces, který má svůj zdroj ve vnitřní a vnější situaci individua. Vnější podněty mohou jedince stimulovat, ale nemusí ještě motivovat určité chování. Jsme přitahováni jen tím, co signalizuje přímé nebo zprostředkované uspokojení nějaké potřeby (Nakonečný 1996, s. 17). Uspokojením potřeb motivace zajišťuje fyzické a psychické zdraví jedince.

3.2 Stimulace a motivace

Kladný vztah k úloze může mít dvojí příčinu. Buď je její splnění spojeno se ziskem (vnější podněty – stimuly), nebo je splnění v souladu s vnitřním vyladěním člověka (vnitřní pohnutky – motivy). Stimulace i motivace mohou pracovat současně.

Stimulace – dokud je vyplácena odměna, bude práce probíhat. Nevýhoda stimulace je taková, že práce probíhá pouze po tu dobu, po kterou působí stimuly.

Motivace – člověk vykonává úlohu, protože jej to baví nebo protože to považuje za významné a důležité. Nevýhodou motivace je to, že to není jednoduchá cesta.

To, co člověka při práci baví, představuje jakousi kotvu, která jej poutá k výkonu a znemožňuje okolním proudům, aby odváděly jeho pozornost jinam a znemožňovaly soustředění na práci. Přítomnost této motivační kotvy je nutnou podmínkou kvalitního výkonu (Plamínek 2010, s. 18).

3.3 Motivace a manipulace

Tyto dva pojmy od sebe nejsou tak vzdálené, ale přesto jde o dvě rozdílné věci, které od sebe lze dobře rozlišit. Hlavní pravidlo motivace je akceptace druhého. Manipulace má často stejné (někdy i lepší) výsledky jako motivace, ale fungovat může pouze krátkodobě.

Motivace – snažíme se dát do souladu zájmy člověka a zájmy okolí

Manipulace – na zájem jedince se nehledí, důraz pouze na zájem okolí

3.4 Motiv

Lidé jsou různí a každý jedinec reaguje na odlišné podněty. Pro motivaci je podstatné vědět, na které podněty je konkrétní člověk citlivý, které jsou pro něj důležité a tyto motivy začít používat. Příjemné i nepříjemné motivy mohou motivovat stejnou měrou.

Chápeme-li motiv jako psychologický důvod či psychologickou příčinu chování, je zřejmé, že můžeme hovořit o pluralitě motivů, neboť existuje mnoho psychologických důvodů chování (Nakonečný 1996, s. 141). Motivory se mohou dále dělit na vrozené pudy, potřeby, zájmy, ideály. Motivory lidské činnosti jsou velice různorodé, formují se u člověka ve společenském životě, určují zaměření člověka.

K pochopení lidských potřeb výrazně přispěl psycholog Maslow, který sestavil hierarchický model potřeb. Základnu tohoto modelu tvoří fyziologické potřeby (pít, jíst, dýchat, spát...). Teprve poté, co jsou tyto potřeby uspokojeny, může se člověk věnovat vyššímu patru – potřebě bezpečí, jistoty. Po dosažení i těchto potřeb se dostane do dalšího patra a to k potřebě náležitosti a lásky. Vyšší patro pak tvoří potřeby úcty, sebeoceny, uznání. Na vrcholu pyramidy najdeme potřebu sebeaktualizace. Tato potřeba se objevuje jen u lidí, kteří jsou zdraví a jsou uspokojeni ve všech nižších vrstvách potřeb. Podle Maslowa se hlavní hybná síla (tedy motivace) osobnostního rozvoje nachází uvnitř člověka.

3.5 Motivování dobrovolníků

Motivace lidí je pro dobrovolnictví klíčová. Podstatou prosociálního chování je schopnost jedince přinášet oběti, vzdát se vlastního blaha pro dobro druhého člověka. Toto chování pak směřuje k dosažení mimoosobních i osobních cílů, se kterými se jedinec identifikuje. Člověk se řídí tím, aby jeho činnost odpovídala jeho přijatým pravidlům, idejím a normám a to i za té podmínky, že mu to osobně nic nedává. Je to jednání, které nepřináší materiální zisk nebo další výhody, ale zvláštní druh duchovního uspokojení. Co nutí člověka k tomu, aby dával peníze na dobročinné účely, pomáhal jiným, třeba i neznámým lidem v nouzi a nebezpečí, někdy i s nasazením vlastního života, aby, často se ztrátou osobního pohodlí a s podstoupením různých rizik, bojoval za prosazení náboženských, politických a jiných idejí. Pro mnohé je nepochybně boj za nadosobní dobro jen pouhou deklarací a druhem společenského exhibicionismu, ale jsou i tací, kteří se angažují v tomto smyslu bytostně a obětavě, kteří jsou dobrosrdeční, zásadoví, spravedliví, čestní atd. (Nakonečný 1996, s. 246)

Lidé se stávají dobrovolníky z mnoha důvodů, chtějí poznat nové lidi, chtějí pomáhat ostatním, chtějí získat nové zkušenosti, chtějí dělat něco zajímavého. Tři kategorie motivů dobrovolníka podle Friče a Pospíšilové (2010, s. 111-112): altruistická (primární motiv je prospěch jiných nebo celé komunity, nezisková oblast), egoistická (primární motiv je prospěch dobrovolníka, ale za předpokladu, že z jeho aktivity budou zároveň profilovat i jiní, resp. celá komunita, volnočasová oblast), normativní motivace (primární motiv je naplňování morálních imperativů a závazků komunitě, občanská oblast).

Dobrovolník potřebuje zpětnou vazbu. Dobrá kvalitní zpětná vazba přispívá nejen ke zkvalitnění dobrovolníka, ale také k pozitivní atmosféře v organizaci. Dobrovolníky se často stanou lidé, kteří mají zájem o osobní rozvoj, proto je dobré dobrovolníky dále vzdělávat, poskytnout jim školení a semináře.

Dobrovolník postupně prochází třemi fázemi. V první je pro jedince nejdůležitější motivace stát se dobrovolníkem individuální dispozice a podpora sociálního prostředí. Ve druhé je to satisfakce, kterou dobrovolnická činnost přináší a ve třetí jsou to

důsledky pro dobrovolníka, organizaci a pro sociální systém. Prostředí organizace by mělo poskytnout pozitivní stimulaci k pokračování v dobrovolnictví, mělo by dbát na potřeby dobrovolníků a přizpůsobit se jim a tím zvýšit šanci, že dobrovolníci získají velice dobré zkušenosti se svou dobrovolnickou činností a zažijí přátelskou atmosféru.

Co dobrovolníky podporuje a brzdí (Tošner, Sozanská 2006, s. 55):

Podporuje:

- Mají pocit, že jsou oceňováni.
- Uvědomují si, že jejich přítomnost něco znamená.
- Mají naději na změnu, postup své činnosti.
- Dostává se jim uznání na veřejnosti i soukromě.
- Mají pocit, že dokážou zvládnout předkládané úkoly.
- Mají pocit sounáležitosti a týmové práce spolupracovníků.
- Podílejí se na řešení problémů, na rozhodování i na stanovování cílů organizace.
- Uvědomují si, že v důsledku jejich činnosti se děje něco podstatného.
- Jejich osobní potřeby jsou uspokojovány.

Brzdí:

- Zjistí velký rozdíl mezi jejich očekáváním a skutečnou činností.
- Mají pocit, že jejich pomoc je k ničemu.
- Nedostanou žádnou zpětnou vazbu, ani pochvalu či ocenění.
- Úkoly jsou příliš rutinní, žádná rozmanitost.
- Cítí nedostatečnou podporu spolupracovníků.
- Úkol či tým nepřináší téměř žádnou prestiž.
- Činnost jim nedává možnost osobního růstu.
- Mají příliš malé možnost projevit iniciativu či tvořivost.
- Cítí napětí mezi spolupracovníky.

3.6 Motivace účastníků zážitkových akcí

Kromě motivace samotných dobrovolníků – organizátorů akcí je důležitá motivace účastníků – dětí. Má za úkol navodit správnou atmosféru, vtáhnout do příběhu,

oprostit děti od reality a nadchnout je pro věc, hru, aktivitu. Týká se buď jednotlivých her, nebo celého táborového příběhu. Motivace je interaktivní vstup do hry a nesouvisí s vysvětlováním pravidel. Nejčastěji probíhá těsně před hrou samotnou, ale uvedení motivace například večer a nechat děti přemýšlet a čekat na to, kdy aktivita proběhne, vnese větší míru tajemnosti a překvapení a tím udržuje vysoké nasazení účastníků.

Uplatňuje se více druhů motivování. Může se jednat o sehrání scénky vedoucích, kteří hrají určité role v převlecích. Další možností je literární úryvek, pohádka, báseň, fotografie, útržky novin, ukázky filmu, nálezy jiných rekvizit a hledání smyslu těchto věcí. Dále to může být krátká aktivita, která plynule přechází do dalšího programu.

Motivace ale nekončí uvedením do hry, probíhá po celou dobu trvání aktivity. Při táborových hrách na ARŠE je s dětmi vždy přítomen určený vedoucí – „motivátor“, který má za úkol motivovat a hraje na straně účastníků. Někdy stačí děti povzbuzovat slovy „Pojďte do toho“ atp. V jiných případech se přímo zapojuje do dění a pomáhá dětem aktivně vyhrát.

4 Zážitková pedagogika

4.1 Vznik a vývoj

První významnou osobností pedagogiky zážitku je Jan Amos Komenský a jeho obsáhlé dílo. Komenský zdůrazňoval důležitost celostního rozvoje osobnosti. Podle něj je třeba vzdělávat ducha, jazyk, srdce i ruku, velmi dobrým prostředkem je využití her při výuce. Ty nejdůležitější zkušenosti člověk získává prostřednictvím vlastních smyslů.

Později Lindner popisuje dva základní výchovné vlivy. Prvním a nejvíce působícím na výchovu jedince je společnost, veřejné mínění. Jako druhý uvádí cílevědomou činnost vychovatele a školy.

Průkopníkem zážitkové pedagogiky byl německý pedagog Kurt Hahn, který roku 1941 založil školu Outward Bound. Dříve výcvikové středisko pro námořníky se přeměnilo na centrum rozvoje osobnosti pro mladé lidi. Pedagogickým cílem zde bylo připravovat mladé lidi do života jako připravenou loď k velké plavbě.

Dva základní principy Outward Bound:

- Člověk je schopen dokázat mnohem více, než se domnívá.
- Lze dosáhnout velkých věcí prostřednictvím vzájemné pomoci a týmové spolupráce.

Outward Bound vede k situacím:

- kterým se účastník nemůže vyhnout, musí se spolehnout na své síly
- do kterých by se účastník sám těžko dostal
- jejichž zvládnutí si žádá fyzické, sociální a kreativní schopnosti (šance iniciativy, vedení skupiny)
- které nutí střetnout se se strachem a stresem, poznat vlastní a pravé já

Principy Outward Bound se rychle rozšířily do dalších škol. V současnosti je najdeme v 30 zemích světa, včetně České republiky (Prázdninová škola Lipnice a Česká cesta – oficiální pobočka organizace Outward Bound).

Cíl výchovy podle Hahna neleží ve shromažďování vědomostí, ale v otvírání cest k prožitkům, které lidem pomáhají odhadnout jejich dosud skryté síly a schopnosti. Na prvním místě jeho pedagogiky stojí výchova charakteru, pak inteligence a vědění (Hanuš, Chytilová 2009, s. 24).

4.2 Charakteristika zážitkové pedagogiky

Pedagogika zážitku se snaží působit na celého člověka, na jeho rozvoj, rozvoj osobnosti v různých směrech, a to včetně vědomostí, dovedností, ale i emocionální složky. Nejde tedy o pouhé zvládnutí volného času nějakým konkrétním postupem. Všechny zážitky vedou k pochopení konkrétních prvků dané situace - aktivita, zpracování podnětů, pocitů, vjemů, emocionální náboj, uvědomění si neobvyklé situace. Česká zážitková pedagogika zdůrazňuje především slova zážitek, prožitek, zkušenost, které jsou vyvolány různými prostředky (nejčastěji různé podoby hry). Celý proces je pozorován a zpracováván a následně hodnocen, aby bylo dosaženo co nejlepšího rozvoje.

Pedagogika zážitku se musí stále, nejlépe opakovaně, spojovat s radostí, legrací, chutí, ale též umocňovat s krásou, i učením, splněním, zdarem při překonávání překážek a po jejich zdolání (Vážanský 1992, s. 136).

Cíle, kterých chce zážitková pedagogika dosáhnout, jsou zvýšení sebedůvěry, schopnost spolupráce, zodpovědnosti za ostatní členy skupinky, chápání druhých, tolerance vůči lidem i prostředí, vyrovnání se se zátěžovou situací, kreativně řešit zadané úkoly, seberealizace jedince, najít místo ve světě.

Principy zážitkové pedagogiky podle Vážanského:

- vyzvání a mezní zkušenost
- akce-reflexe jako vzájemné působení
- ohled na nejslabšího člena skupiny a jistota
- automatické skupinové řízení
- mnohotvárnost a úplnost
- vážnost situace

Programové oblasti zážitkové pedagogiky (Hanuš, Chytilová)

- pohybové aktivity – turistika, rekreace v přírodě, cvičení v přírodě, hry...
- umělecké aktivity – literatura, výtvarné umění, hudba, zpěv, tanec, fotografování...
- sociálně psychologické aktivity - komunikativní, sebepoznávací, intelektuální...
- společenské aktivity – společenské hry, slavnosti a rituály, moderní deskové hry
- kognitivní aktivity – pozorování a monitoring, poznávání, experiment
- technické aktivity – konstrukce, zručnost, vlastní práce

4.3 Zážitek

Zážitek je prostředek výchovy a vzdělávání, je to nejdůležitější prvek zážitkové pedagogiky. Je spojen s vnímáním, myšlením, představivostí, vždy probíhá vnitřně, subjektivně, citově. Jelikož jde právě o osobní a velice individuální zkušenost, je těžké zážitek definovat. Život a jeho situace člověk musí zakoušet: vidět, slyšet, hmatat, ochutnávat nebo pociťovat, uvědomovat si. Jinými slovy, musí je zažít – jinak mu nejsou přístupné. A to, co bylo zažito, je zážitkem. Slovem „zážitek“ tedy označujeme osobní přístup k určité životní situaci, kterou jsme díky zážitku uchopili a můžeme se k ní ve vzpomínkách navracet. Ačkoli situace zažíváme zde a nyní, zážitkem je pro nás v konečném důsledku to, co si ze situace odnášíme jako vzpomínky, více nebo méně přístupné pro opakovaný návrat (Slavík 2001, s. 64).

Podle autorů knihy Zážitkově pedagogické učení Lenky Chytilové a Radka Hanuše jsou znaky zážitku takové:

- Nenahraditelnost v lidském životě.
- Jedinečnost zážitku spočívá v nemožnosti zaměnit jeden za druhý.
- Individuálnost zážitku. Každý prožívá danou situaci jinak.
- Intencionálnost zážitku. Zážitek je neoddělitelný od svého „obsahu“.
- Nepřenositelnost z jednoho individua na druhé.
- Komplexnost při získávání.

Zážitek samotný však neznamená, že se z něj člověk něco naučí. Je zapotřebí s ním dále pracovat z mnoha úhlů.

4.4 Hra

„Hra je jeden z nejefektivnějších způsobů, jak zjednodušit život. Přesně to jsme dělali jako děti, ale v dospělosti jsme si hrát zapomněli.“ (Albert Einstein)

4.4.1 Co je to hra?

Hra je nenahraditelným prostředkem výchovy. Při hře je navozen imaginární svět, dětem jsou představeny nové příběhy, děje, role, problémy, na které musejí reagovat a řešit je pomocí vlastních dovedností, poznatků a zkušeností. Hra se odehrává ve specifickém prostředí, má svá pravidla, skupiny jedinců při ní přicházejí do vzájemného kontaktu a má svůj cíl. Cíl musí být jasně definován, musí být uskutečnitelný a pochopitelný pro všechny a měl by vést k růstu a rozvoji osobnosti jedince.

4.4.2 Charakter hry

Prvním základním rysem hry je výzva. Účastníky nutí využít postoje a postupy, které v běžném životě nezažijí, můžou se týkat roviny sociální, fyzické, psychologické, kreativní, spirituální... Dále hra musí být přitažlivá. Dobrá motivace přitažlivost hry zvyšuje. Každá hra má svá pravidla, která se neporušují a účastníkům musí být jasná a tím pádem věkově přiměřená. Některé hry vyžadují specifické prostředí a čas, jiné to nepotřebují a hlavně hra musí být bezpečná. Nejde pouze o fyzickou bezpečnost, účastníci jsou vyzýváni k prozkoumání a rozvoji své osobnosti, proto je velice důležitá i psychická a emocionální bezpečnost, aby nedošlo ke zranění a důvodu ke snižování sebevědomí.

4.4.3 Typy her

- Inscenační hry – soupeřem je každý sám sobě, nejde o vyřešení dané situace, ale o proces řešení a jeho dopad na účastníky. Jedinec rozvíjí svou osobnost, poznává své limity a možnosti.
- Iniciativní hry – je jasně definován úkol, který mají účastníci splnit jednotlivě nebo ve skupinách.

- Simulační hry – vytváří umělé situace a atmosféru umožňující účastníkům vstoupit rolí, se kterými se později mohou setkat v reálném životě. Nejde o přijímání role někoho jiného, ale o přijetí možné vlastní sociální role.
- Dramatické hry – jsou založeny na komunikaci, kontaktu účastníků a skupin v situacích, ve kterých na sebe vzájemně působí. Každý účastník přispívá vlastní měrou svými motivy, potřebami, přáními, cíli a společně tak vytvářejí děj. Námětem může být historický příběh, literatura, myšlenka, nápad instruktorů i účastníků. Jedinec jedná buďto sám za sebe (simulace), nebo vstupuje do cizí role (hra v roli), anebo přebírá nejen cizí roli, ale i její charakter (charakterizace).
- Psychologické hry – mají vyšší emocionální zátěž, jejich součástí je vyjadřování emocí, objevování vlastní identity. Tyto hry vyžadují citlivé uvádění a vedení zkušeného psychologa.
- Sociodrama – je také hraní rolí, ale tady nám umožňuje pochopit jiné kultury, jiné postoje, zájmy, potřeby skupin nebo osob. Získáváme při něm i sociologické informace. Nejčastější formou je diskuze.
- Kombinované hry
 - „Seznamovák“ – zahajovací hry, většinou se jedná o program složený z mnoha menších aktivit, jejichž cílem je první den kurzu seznámit účastníky mezi sebou a uvést je do táborového světa.
 - Závěrečné hry – na konci dění, navrací se do reálného světa.
 - Hry běžící v pozadí – probíhají souběžně s obvyklým programem.
 - Paradoxní hry – jde o aktivitu, která má za úkol nabourat stereotypní program, popírá pravidla logiky a připomíná, že se může stát cokoliv.
 - Turnaje a soutěže – posilují motivaci do hry.
- Ne-herní aktivity
 - Cvičení – praktické učení, procvičování dovedností
 - Test – ověřování naučeného
 - Dílna, ateliér – program stimulující tvořivost účastníků
 - Miniškolka – celek zaměřený na výuku tělocvičných aktivit a sportů

- Výstava, vernisáž – prezentace výsledků
- Přednáška
- Beseda, diskuze – účastníci hovoří na zvolené téma
- Putování, výprava

4.5 Sestavení programu

K uspořádání prázdninové nebo víkendové akce je potřeba nejen tým organizátorů, ale také soubor zajímavých her a aktivit, z kterých je možné sestavit celý program. Pokud chceme na účastníky zapůsobit, zprostředkovat jim kvalitní zážitek a předat zkušenost, nemůžeme výběr programu nechat na náhodě. Celkový efekt by byl velice nepředvídatelný a závisel by na subjektivních faktorech. Pokud chceme účastníkům nabídnout originální a působivý program, bez promyšlené přípravy a rozfázování programu se neobejdeme. Dramaturgie je chápána jako metoda jak vybírat jednotlivé programy a sestavovat je do vyšších tematických celků (programových bloků) s cílem dosáhnout ve vymezeném čase kurzu či akce co největšího účinku a efektu (Paulusová 2004, s. 85).

Dramaturgie kurzu zásadně ovlivňuje podobu a kvalitu celého kurzu. Organizátor by měl znát tzv. trojí umění dramaturgické:

- Umění namíchat z různých zdrojů a prostředků takový program, aby chutnal všem. Musí při tom respektovat předem stanovené cíle akce a zároveň program přizpůsobit mentalitě a zájmům účastníků.
- Umění vybrat aktivity nejvhodnější pro konkrétní akci a přítomný kolektiv lidí.
- Umění předložit vybraný program v pravý čas.

Je důležité, aby tým pracoval na programu už před akcí a věnoval potřebný čas na přípravu programu a sladění. Stejně důležitým úkolem týmu organizátorů je vyhodnocení zrealizované akce. Je potřeba si stanovit a popsat, které věci se povedly a budou v budoucnu používány a kterým se naopak vyvarovat.

5 Archa Rajnochovice

Archa je základnou občanského sdružení Sarkander, které se věnuje dětem a mládeži a jejich rozvoji a výchově v křesťanském duchu.

5.1 SARKANDER

Občanské sdružení SARKANDER vzniklo roku 1993 a je to nestátní nezisková organizace. Sdružení vzniklo jako dobrovolný počín mladých lidí, kterým není lhostejný osud a rozvoj dnešní mladé generace a chtějí se podílet na duchovním, morálním, společenském a kulturním obohacování dětí a mládeže Olomoucké arcidiecéze. Nejvíce se zaměřuje na smysluplné využití volného času.

5.1.1 Cíle sdružení:

- vyvíjet aktivity pro smysluplné využívání volného času dětí a jejich vedení
- pomáhat animátorům - tj. těm, kteří konkrétně pracují s dětmi a mládeží - skrze školení a metodickou pomoc
- prohlubovat a zkvalitňovat veškerou práci s dětmi a mládeží na jarních i letních dětských táborech i v pravidelné činnosti během roku
- zapojit co nejvíce dětí do pravidelné činnosti v jednotlivých místech
- pomáhat dětem zajímavě trávit volný čas, a tím jim umožnit alespoň z části čelit negativním vlivům společnosti
- budovat naše Táborové středisko ARCHA v Rajnochovicích jako místo, kde budou děti vždy přijímány
- prezentovat svoji činnost a aktivně se podílet na různých akcích - regionálních i celostátních

5.1.2 Pobočky sdružení:

ARCHA Rajnochovice, Holešov, Hranice, Konice, Litovel, Kroměříž, Přerov, Svitavy, Uherské Hradiště, Uherský Brod, Valašské Meziříčí, Veselí nad Moravou, Vizovice, Vsetín, Vyškov, Zábřeh, Zlín.

SARKANDER je členem Asociace křesťanských sdružení mládeže a České rady dětí a mládeže. V dnešní době má sdružení asi 3700 členů, členy jsou dobrovolníci –

animátoři, kteří pracují s dětmi a mládeží, děti, jejich rodiče a přátelé (Výroční zpráva 2013).

5.1.3 Činnosti:

- pravidelné setkávání společenství dětí a mládeže (program velmi různorodý, uzpůsobený zájmům a potřebám jednotlivých dětí)
- Krátkodobé akce (sportovní setkání, dětské hry, zájezdy, výlety, putování, turnaje, besídky, víkendovky...)
- Prázdninové pobyty (letní tábory v táborovém středisku ARCHA Rajnochovice, tábory pro starší, putovní tábory)

5.2 ARCHA

ARCHA je táborové středisko asi 7 kilometrů za Rajnochovicemi. Tvoří ho hlavní budova s jídelnou, krbovnou, klubovny, sociálkami, kuchyní a bytem pro kuchařky, dále kaple (venkovní i vnitřní), dřevěné chaty, nově jedna chata zděná a v létě stany pro táborníky. Středisko je v provozu po celý rok. Je možné si prostor pronajmout pro rekreaci a pobyt v přírodě rodin, ale i sdružení, skupin, škol i rodin. Ročně toto místo navštíví přes 2 500 mladých lidí. O středisko se stará jeden pan správce, 2 pastorační asistenti („týmáci“), paní ekonomka a paní kuchařka a z Rajnochovic sem dojíždí kněz. Všichni dohromady zabezpečují, aby všechno na ARŠE fungovalo tak, jak má – od technického zázemí, přes duchovní program až ke všem akcím.

5.2.1 Historie

V roce 1996 zakoupil SARKANDER rekreační zařízení Pal Magneton Kroměříž a dal mu jméno ARCHA. Středisko se za pomoci vedoucích, rodičů, mladých lidí, dobrovolníků a sponzorů podařilo opravit a pozměnit. V letech 1998-2000 byly nově opraveny sociálky, bylo vybudováno nové topení, celý objekt byl pokryt novou střechou a jídlo se připravovalo v nové kuchyni. V roce 2001 bylo vybudováno nové multifunkční umělé hřiště, které se stalo nepostradatelnou součástí většiny akcí, které jsou na ARŠE pořádány. Dále byly strhnuty chatky staré a postupně byly zaměněny za nové dřevěné a jednu zděnou (vhodnou pro pobyt rodin s dětmi).

V roce 2011 dostala hlavní budova novou fasádu, prostory byly nově vymalovány, k chatkám se dovedly dlážděné chodníčky s osvětlením a proběhla částečná výměna oken. Ovšem je nutno připomenout, že je zde ještě hodně práce. Stále se něco opravuje a vylepšuje, ale vše jen v rámci peněz, které jsou zrovna k dispozici a hlavně práci dobrovolníků.

5.2.2 Akce

O letních prázdninách zde probíhají čtyři čtrnáctidenní tábory, každý pro 64 dětí ve věku od devíti do patnácti let. Každý turnus je vedený asi 20 vedoucími – včetně zdravotníka a hlavního vedoucího. Všichni vedoucí pracují dobrovolně ve svém volném čase a bez nároku na odměnu. Přes rok navazuje na letní tábory potáborové setkání o podzimních prázdninách a o jarních pak Sněženky (také čtyři turnusy, kapacita je větší, někdy se sejde i 100 lidí).

Během roku na ARŠE probíhají víkendové akce, za celý rok se jich uskuteční kolem dvaceti.

Jedná se například o tyto akce:

- Brigády (pracuje se na fungování a rekonstrukci střediska)
- Tématické víkendy pro náctileté
- Přípravy vedoucích na tábory
- Přípravy biřmovanců
- Postní a adventní duchovní obnovy
- Zdravotnický kurz
- Školení hlavních vedoucích
- Taneční víkend
- Silvestr – pro ty, kdo nemají kde trávit konec starého roku
- Den otevřených dveří spojený se stavěním stanů
- a další.

5.2.3 Vedoucí

Každý turnus má asi 20 vedoucích, 10 dívek a 10 mladých mužů od 16 do 25 let. Nikdo pod 16 let se do týmu nebere, maximální věková hranice není striktně dána, ale s nástupem do zaměstnání už většinou není čas na dvoutýdenní letní tábor a k tomu povinné akce pro vedoucí během roku, proto jsou starší vedoucí spíše výjimky.

Hlavní vedoucí jsou čtyři a každý si volí svůj tým sám. Vždy musí sám uvážit, koho zrovna potřebuje, jaký typ osobnosti mu chybí. Není to lehké správně sestavit skupinu 20 lidí tak, aby spolu navzájem dobře vycházeli, dokázali vymyslet celý příběh tábora, celou legendu, byli kreativní, dokázali řešit problémy, byli pro děti vzory a měli další vlastnosti, které by měl vedoucí mít. V ideálním týmu by se měly objevit různé typy osobností.

Kromě zmíněných funkcí (hlavní vedoucí a zdravotník) má každý vedoucí ještě svou funkci. Někdo má na starosti prohlídky pořádku, jiný ztráty, úklid, údržbu, focení nebo třeba vymýšlení hádanek na den. Potom se určují ještě služby na každý den – noční hlídka, ranní a večerní modlitby, denní služba a další.

Během tohoto všeho musí každý vedoucí myslet na svou hru, kterou si musí včas připravit, zaúkolovat ostatní vedoucí, aby se program zbytečně nezdržoval.

Každý vedoucí se také musí účastnit společných akcí během roku, kdy se celý tábor vymýšlí. Jednotlivě se rozdají hry, které tak jsou vymyšlené měsíce před táborem a je tak možnost je zdokonalit a vycílit všechny nedostatky. Legenda musí být perfektní, bez mezer, zábavná a zároveň má mít duchovní podtext. Tým vedoucích musí být sehraný a musí na něj být spoleh. Proto všechno jsou důležitá setkání v roce, kdy se buduje celý příběh a průběh táborů a v neposlední řadě se utužují vztahy vedoucích. Děti dokážou dobře vycítit, když se někteří vedoucí nemají rádi a proto je potřeba tomu předcházet.

5.2.4 Průběh táborů

Příprava táborů probíhá celý rok. Už v září se stanoví téma táborů, na kterém se domluví hlavní vedoucí a hlavní animátoři na ARŠE. Každý turnus si potom sám vymýšlí

legendu, postavy, harmonogram... Přímo na ARŠE probíhají čtyři setkání speciálně jen pro tyto vedoucí. Víkend je plný programu, je v něm prostor pro samotné turnusy a vymýšlení legendy, dále pro přednášky, týkající se vedení táborů a dětí, brigádu a hry na utužení vztahů mezi vedoucími. Další setkání, už pouze po turnusech (turnuska), probíhají na předem domluvených místech, většinou farách. Tato setkání se během roku uskuteční minimálně dvě a téměř veškerý čas se věnuje přípravě na tábor. Nejde jen o samotnou legendu, ale každý bod programu je důležitý, vymýšlí se i takové věci, aby přesuny dětí na hry byly co nejrychlejší a další na první pohled maličkosti.

Na samotný tábor přijíždějí vedoucí o den dříve před dětmi. Připravují zázemí, doladují výzdobu, chystají kostýmy. Vždy v neděli přijíždí děti. Často to jsou sourozenci, nebo kamarádi, ale jsou tam i děti, které jsou na táboře poprvé a nikoho tam nemají. O to víc se je snažíme začlenit a hned první večer po odjezdu rodičů jsou na programu seznamovací a kontaktní hry.

Při příjezdu se snažíme o příjemnou atmosférou, všichni jsou přivítáni, ubytováni, vedoucí pomáhají s orientací ve středisku i se samotným vybalením věcí. Do stanů jsou děti zařazeni tak, aby v jednom stanu byl jeden, který už je na táboře poněkoličtější a může tak pomoci tomu druhému, který jede poprvé, aby si zvykl na harmonogram dne.

5.2.5 Harmonogram dne

7.00 – setkání vedoucích (zahájení nového dne, modlitba vedoucích)
7.30 – budíček dětí Rozcvička, hygiena, prohlídka pořádku, modlitba s dětmi
8.30 – snídane
9.00 – ranní slavnostní nástup, mše Svačina
10.00 – Dopolední program – 1. blok (legenda, hry, dovednosti)
12.30 – oběd

Polední klid – nabídka workshopů (tanec, čtení, psaní dopisů, gymnastika, česání, stolní tenis, korálkování, výroba z kůže,...)
14.30 – odpolední program – 2. blok (legenda, hry, dovednosti)
Svačina, kondičky (fyzické aktivity), sprcha
18.00 – večeře
19.00 – večerní slavnostní nástup
Večerní program (zábavný večer, duchovní večer, táborák...)
21.30 – večerní modlitba
Hygiena
22.00 – večerka dětí
Modlitba vedoucích, reflexe dne, projití programu dalšího dne, spaní vedoucích

Po celý tábor probíhá celotáborová hra, která také děti motivuje k vyšším výkonům, takže se snaží nasbírat co nejvíce bodů. Hodnotí se jednotlivci i skupinky a na konci tábora dostávají ti nejlepší hodnotné ceny, jako je třeba dobrý batoh, čelovku, spacák, knihy a další.

Kromě běžného chodu se jeden celý den uskuteční olympiáda, kde se všichni měří v získaných schopnostech. Výlet probíhá jeden nebo dva dny, s dětmi se vyrazí někam do města nebo na hrad a vše je propojeno s legendou. Například v posledním roce se jelo do Olomouce a do lanového centra.

Na konci tábora děti dostávají deníky, kde mají všechny kontakty na spolutáborníky i vedoucí. I při odjezdu se snažíme s každým rozloučit, zamávat a zazpívat, aby měly na ARCHU co nejlepší vzpomínky a vždy se rády vracely.

5.2.6 Ohlasy táborníků

(OTA, leden 2015)

Táborníci bývají z akcí nadšení, často odjíždějí s očima plných slz, že ještě nechtějí domů. Vybrala jsem čtyři komentáře táborníků, kteří se se svými dojmy podělili a napsali do táborového časopisu OTA.

„Za mě musím říct, že takovéto akce bývají ty nejlepší. Táborníci si je užijí a pro vedoucí jsou velkým přínosem, který využijí i mimo Archu. Kde jinde si vyzkoušíte, jakým způsobem se chováte při zátěžových situacích, nedostatku spánku a všem dalším vlivům. Jsem rád, že jsem se mohl zúčastnit. Poznal jsem plno nových tváří, utužil kamarádské vztahy a snad jsem i našel plno nových. Už teď se nemohu dočkat na další akci s vámi!“

„Bylo to velkolepé. Měla jsem úžasné spolubydlící na chatce, skvělou skupinku a super kamarády všude. Program byl velmi originální a fakt dobře vymyšlený.“

„Zkrátka, o zábavu tu fakt nebylo nouze, a kdo nebyl, měl by litovat, protože to byl opravdu nádherně prožitý čas. Díky!“

„Archa ta je nejlepší,

s oblohou i bez oblohy,

jsou tu super vedoucí,

mají na to velké vlohy.

Každé ráno, každý den,

zuby naše umyjem.

Ještě předtím rozcvička,

protáhneme tělíčka.“

Výzkumná část

6 Úvod do výzkumu

V této části bakalářské práce uvádím výzkumné cíle a otázky, na které jsem se při výzkumu na téma dobrovolnictví v táborovém středisku Archa zaměřila. Dále popisuji teoretická východiska práce, průběh výzkumu, analýzu a interpretaci získaných dat.

6.1 Cíle výzkumu:

- Prozkoumat a popsat motivace organizátorů na Arše k dobrovolnému organizování zážitkových akcí.
- Zjistit a popsat, co do organizování akcí vkládají a co jim to naopak přináší.
- Na základě získaných informací poskytnout zpětnou vazbu a formulovat doporučení dalším organizátorům.

6.2 Výzkumné otázky:

- Jaké jsou důvody organizátorů k dobrovolné činnosti na Arše?
- Co je pro organizátory při pořádání akcí důležité?
- Čeho chtějí organizátoři dosáhnout? Co chtějí předat dál?
- Jaký je přínos přípravy a akcí samotných pro dobrovolné organizátory zážitkových akcí?

7 Metodologie výzkumu

7.1 Kvalitativní a kvantitativní výzkum

Kvalitativní a kvantitativní výzkum od sebe můžeme rozlišit na základě použitých metod sběru a analýzy dat. Definice kvalitativního přístupu podle Švaříčka a Šedové (2007, s. 17): Kvalitativní přístup je proces zkoumání jevů a problémů v autentickém prostředí s cílem získat komplexní obraz těchto jevů založený na hlubokých datech a specifickém vztahu mezi badatelem a účastníkem výzkumu. Záměrem výzkumníka provádějícího kvalitativní výzkum je za pomoci celé řady postupů a metod rozkrýt a reprezentovat to, jak lidé chápou, prožívají a vytvářejí sociální realitu.

V kvalitativním výzkumu jde hlavně o to do hloubky prozkoumat a definovat určitý jev a získat o něm maximální množství informací. Teorie vzniklé na základě kvalitativního výzkumu nelze zobecňovat. Jsou platné pouze na vybraný vzorek, který poskytl data. Kvalitativní výzkum je někdy označován jako pružný typ výzkumu. Ještě v jeho průběhu vznikají výzkumné otázky, hypotézy, nové modifikace výzkumu, prakticky všechny nové informace, které mohou osvětlit výzkumné otázky, lze použít.

U kvantitativního výzkumu má celý proces svou předem danou strukturu, typy měření a statistiky, kterých se výzkumník má držet. Podle Hendla kvantitativní výzkum využívá náhodné výběry, experimenty a silně strukturovaný sběr dat pomocí testů, dotazníků nebo pozorování. Konstruované koncepty zjišťujeme pomocí měření, v dalším kroku získaná data analyzujeme statistickými metodami s cílem je explodovat, popisovat, případně ověřovat pravdivost našich představ o vztahu sledovaných proměnných (2005, s. 46).

7.2 Metoda sběru dat

Metody sběru dat jsou specifické postupy poznávání určitých jevů, které badatel užívá s cílem rozkrýt a reprezentovat to, jak lidé interpretují a vytvářejí sociální realitu (Švaříček, Šedová 2007, s. 142). Pro svoji část kvalitativního výzkumu jsem si vybrala ohniskovou skupinu (focus group) jako metodu sběru dat. Za pomoci této metody získáváme data skupinovou interakcí, která vzniká v debatě na předem určené téma.

Základem ohniskové skupiny je téma, ohnisko, které se odvíjí od výzkumného problému, a samotná skupina, která by neměla být velká, ani malá (ideálně 6-8 členů). Výhodou této metody je získání kvalitních informací od skupiny lidí během krátké doby. Navíc, jak jsem si sama mohla ověřit a potvrdit, je to pro účastníky zábavné. Morgan (2001, s. 17) definuje ohniskové skupiny jako techniku výzkumu, jež shromažďuje údaje prostřednictvím skupinové interakce vzniklé v debatě na téma určené badatelem. V podstatě je to zaměření (ohnisko) diskuze je určeno zájmem badatele, tak, že badatelův zájem označí ohnisko a samy údaje se shromažďují prostřednictvím skupinové interakce. Takto získaná data jsem doplnila dotazníkovým šetřením a tím provedla metodologickou triangulaci.

Pod pojmem triangulace se rozumí kombinace různých metod, různých výzkumníků, různých zkoumaných skupin nebo osob, různých lokálních a časových okolností a teoretických perspektiv, jež se uplatňují při zkoumání určitého jevu (Hendl 2005, s. 149).

7.3 Cílová skupina

Mého kvalitativního šetření se účastnily dvě skupiny organizátorů působících jako dobrovolníci v táborovém středisku ARCHA Rajnochovice. První skupinu tvořilo 7 vedoucích, kteří se podílí na organizování táborů už několikátým rokem a tím pádem to jsou ti nejzkušenější organizátoři, kteří na ARCHU jezdí. Druhá skupina 5 lidí byla složena z úplných nováčků, kteří ARCHU znají buď jen jako táborníci nebo se na toto místo dostali až jako vedoucí. Někteří měli zkušenosti už z jiných táborů, ale někteří ještě nevěděli, do čeho vlastně jdou. V druhé části mého výzkumu jsem rozeslala dotazník mezi všechny aktuální vedoucí na ARŠE. Účastníci mého výzkumu byli studenti středních a vysokých škol, nebo čerstvě pracující ve věku od 16 do 26 let.

7.4 Průběh výzkumu

Diskuzi jsem zahájila představením tématu, důvodem setkání a cíli. Všem účastníkům jsem přečetla pravidla, kterými by se měli řídit (Miovský 2006, s. 183):

- Hovoří vždy pouze jedna osoba

- Diskuze se účastní všichni přítomní účastníci
- Nikdo nemá dominantní roli
- Každý má právo říci svůj názor
- Každý má právo se k názoru jiného vyjádřit, nemá ale právo jej odsuzovat či jinak dehonestovat
- Každý má právo odmítnout odpovědět
- Každý má právo zastavit svoji odpověď, nechce-li pokračovat

V momentě, kdy jsem je ubezpečila o jejich anonymitě a změně jejich jmen, si někteří sami vymysleli jména, jak chtějí být v mé práci uváděni, a toto přání jsem respektovala. Dále jsem účastníky požádala o souhlas s nahráváním a vysvětlila jim účel mé práce. Poté jsem jim předkládala předem připravené otázky, na které postupně odpovídali. V průběhu celé diskuze jsem se snažila o navození příjemné atmosféry, účastníci mě nikdy nenechali dlouho čekat na odpověď a rychle reagovali na mě i na ostatní. První skupina starších organizátorů byla velice otevřená a komunikativní. Druhá skupina mladších se nechala častěji pobízet a jejich interakce nebyla tak velká, ale k jejich věku a zkušenostem adekvátní. Na závěr jsem nechala prostor pro připomínky, názory a postoje účastníků, které do té doby nebyly řečeny, všem jsme poděkovala za odpovědi a strávený čas.

Nahrané rozhovory jsem přepsala přesně tak, jak mi svá slova účastníci řekli a zachovala jsem tak autentičnost celého rozhovoru. Následně jsem sestavila a rozeslala dotazník, na který mi velmi rychle přišlo 58 odpovědí. I použité odpovědi z dotazníku ve své práci ponechávám v původní podobě.

8 Analýza výzkumu a interpretace dat

Při analýze a interpretaci dat jde hlavně o správné uspořádání dat s cílem odhalit témata, formy, pravidelnosti a vztahy a tyto kroky dokumentovat. Kvalitativní analýza a interpretace dat je hledání sémantických vztahů mezi nimi a spojování deskriptivních kategorií do logických celků (Švaříček, Šedřová 2007, s. 16). Ve své práci jsem se rozhodla k analýze dat použít otevřené kódování.

Otevřené kódování je technika zakotvené teorie, ale dnes se již používá ve velice široké škále projektů. Kódování představuje proces, kdy se získaný text rozebere na kratší jednotky, těmto jednotkám jsou přidělena jména a s takto nově pojmenovanými texty výzkumník dále pracuje a odhaluje určitá témata. Tato témata mají vztah k výzkumným otázkám.

8.1 Interpretace dat

Po rozebrání textu a vytvoření kategorií jsem témata postupně uspořádala do tematických celků – menších kapitol a doplnila o informace získané z dotazníkového šetření. U každé kapitoly uvádím výroky respondentů, které odpovídají danému tématu, a rozkrývám jejich obsah sdělení.

8.1.1 První kontakt

Pro účastníky akcí i organizátory je velice důležitý pro budoucí kontakt s organizací první dojem z místa. Je to důvod, proč se vždy organizátoři snaží, aby se děti na tábory a ostatní akce rády vracely a mohly s sebou příště vzít i další své sourozence a kamarády.

Většina vedoucích, co dnes organizují na ARŠE další akce, vyšlo z bývalých táborníků, kteří na tábory jezdili pravidelně. Na otázku, jak se poprvé dozvěděli o táborovém středisku, odpovídali různě. Nejčastější odpovědí bylo od kamarádů.

Kamarádi, známí

„...já jsem se sem dostal tak, že tatka má známého, který sem posílal svoje děti, tak ten známý navrhl tatkoví, jestli náhodou nechcou jet jeho děcka na tábor, my jsme se ségrou nechtěli, a tak nás sem dovezli (smích) ...“ (Mira)

„...já bydlím v sousední vesnici, takže tehdejší správce chodil k mamce se zuby a tak jí to navrhl, jestli nechci začít jezdit na Sněženky...“ (Sára)

„... já to mám trochu jinak, já jsem na ARCHU nikdy nejezdila, na žádné tábory, takže je to pro mňa úplně nové a o Arše jsem se hodně doslýchala třeba ve farnosti, kdekoliv na Ágéčku (pozn: Arcibiskupské gymnázium) a hlavně teda vím o ARŠE díky mému klukovi...“ (Lucka)

„... já na ARCHU jezdím od čtrnácti let, dozvěděla jsem se o ní od kamaráda, který je ze stejné farnosti a vlastně přes bráchy...“ (Věrka)

„...já na ARCHU jezdím od roku 2008 a dozvěděl jsem se to přes děcka, co sem jezdili z naší farnosti...“ (Pavel)

„... já to mám podobně jako Lucka, o ARŠE jsem nevěděla asi až do mojí střední školy a poprvé, co jsem tady byla, tak to nebylo s žádným aršáckým táborem, ale bylo to s naším seznamovákem, který tady byl v mém prváku...“ (Klára)

Rodina

Druhou nejčastější odpovědí byla rodina a ve většině případů už si ani nepamatují, jak se o táboru prvotně dozvěděli jejich rodiče.

„...já jsem se sem dostal tak, že vlastně rodiče poslali mé sestry na Sněženky, tam jsem začal jezdit a jelikož jsem ministroval, tak potom na ministranský tábor ...“ (Vojta)

„...já jsem se k tomu dostala podobně jako Juan Rodriguez, naši tady poslali bráchu jako první, pak ségru a pak sem tady začala jezdit já...“ (Jana)

„...tak já jsem se na ARCHU poprvé dostal v osmi letech a bylo to asi rok potom, co tady byl poprvé na táboře můj starší brácha a potom sem teda poslali mě, bráchu a sestru...“ (Ferdinand)

„... já jsem byla poprvé na ARŠE asi v roce 2009 a dostala jsem se tady přes bratrance a jeho strýce, kteří tady už jezdili jako vedoucí a potom ještě přes kamarády od nás...”
(Katka)

Farář

Někdy to může být i farář ve farnosti, kdo poskytne dětem a rodičům první impulz.

„...já jsem se na ARCHU dostal tak, že sem jezdili už moji bratři jako na tábory, tak jsem potom automaticky začal jezdit s nima. Jinak, jak se sem dostali moji bratři, tak to bylo tak, že otec, který předtím sloužil na Přístavu, tak předtím, než šel do Rajnochovic, tak byl farářem v Bílovci a tak vlastně řekl rodičům, ať pošlou děti sem a rodiče poslali děti sem ...” (Juan Rodriguez)

Internet

„...tak já sem se sem dostal o moc jednodušeji. Teda vlastně náhodou, protože já jsem už odmala jezdil na všechny možné tábory a skautské tábory jsem na chvíli pořádal, ale potom se to u nás nějak rozpadlo a tak jsem měl celý měsíc volnej a tak nějak, ani nevím jak, ale náhodou jsme na internetu narazili na Archu, tak jsem si řekl, že to zkusím...” (Láďa)

Tyto údaje potvrdil i dotazník, kde celých 77% respondentů odpovědělo, že na ARCHU se poprvé dostali přes kamarády a rodinu. Zbytek přes jiné akce uskutečněné zde a jeden dotazovaný odpověděl, že si našel táborové středisko na internetu.

8.1.2 Z táborníka vedoucím

První setkání se pro mnoho vedoucích stalo opravdu důležitou událostí. Jejich silné zážitky je vedly k tomu se na toto místo stále vracet a později se stát vedoucími.

„...začal jsem sem jezdit a už sem jezdím pořád...” (Juan Rodriguez)

„...a od té doby sem jezdím s přestávkama taky furt...” (Mira)

„...protože jsem sem celou dobu jezdil jako dítě – táborník, tak mě to i nadchlo ten přístup vedoucích k nám a taky to, že to potom chcu taky dělat...” (Vojta)

„...jak jsme tady většina už jezdívali jako děti, tak že už nám to prostě přirostlo k srdci...” (Jana)

„...není to tak dávno, co jsem tu byl jako táborník, ale byl to vlastně tábor a to už jsem byl jako táborník na hodně táborech...když to sečtu, snad na patnácti a na ARŠE to byl tábor, který si fakt pamatuju doted' a ještě víceméně dobře. Nevím... jako táborníka mě to úplně nadchlo...” (Láďa)

8.1.3 Přátelé až do smrti?

Tento údaj, že je velké množství vedoucích bývalých táborníků, hraje velkou roli v jejich motivaci. Vidíme, že uvedli svá tábornická léta jako důležitý motiv, proč se později chtěli stát organizátory. V teoretické části své práce v kapitole o motivech jsem připomněla slova Nakonečného, který vysvětluje motiv jako psychologickou příčinu chování a že můžeme hovořit o pluralitě motivů. I v případě vedoucích je jasné, že mají mnoho motivů své činnosti v organizaci. V rozhovoru uvedli motivy různé, ale úplně nejčastěji se objevil kolektiv, být součástí takového společenství a pocit, že někam patří.

„...mě motivuje hlavně to prostředí, kolektiv tady...” (Vojta)

„...tak mňa na tom hodně motivuje to, že jsou tady bezvadný lidi...” (Ferdinand)

„... prostě mě to baví s těma lidima tady...” (Jana)

„...mě se taky líbí být ve společnosti takových normálních-nenormálních lidí, kteří se chovají jinak než tam venku a člověk si mezi nimi úžasně odpočine, dostane se do jiného světa...” (Sára)

„...mě na tom asi nejvíc motivuje ten kolektiv kolem, ať už náš turnus nebo aršáci celkově, že jako se známe, kamarádíme, dáváme si třeba obědy v Brně a takový a je to fakt hodně příjemný mít takový přátele na... až do smrti?...” (Mira)

„...no tak jak jsem právě byl jako táborník i na jiných táborech a tak tady ti vedoucí jsou prostě kolektiv a oni si spolu užívají tu srandu tak, jak jsem ještě nikde jinde nezažil a já jsem si hrozně přál, ať tady taky můžu být jako vedoucí. Abych tady jako v tom

kolektivu vedoucích, kteří jsou tady do toho tak zapálení, zažil tu srandu. Protože dělám tábory ve farnosti a tam jsou ty tábory takové... nevím... polovině lidí se do toho vůbec nechce a není to vůbec ono..." (Láďa)

„...asi celé tady to společenství lidí a tak..." (Katka)

„...celé to společenství a prostě trávit čas s lidma, kteří jsou podobně naladěni na stejnou notu jako já..." (Věrka)

„...tak pro mě je to hlavně o těch lidech..." (Pavel)

Tato tvrzení podpořil i dotazník, kde naprostá většina odpověděla, že právě vztahy a kolektiv vedoucích patří mezi nejdůležitější věci, které se jim na organizování líbí.

8.1.4 Prostě mě to baví

Další motivy, které se při rozhovoru objevovaly:

„...mě motivuje hlavně to křesťanské prostředí tady... mám zkušenosti z jiných táborů a to mi přijde k nezaplacení... Jak to tady vůbec funguje i to nadšení i to, jak je to tady propracovaný a to, že můžu být součástí něčeho takového..." (Vojta)

„...tak mňa na tom hodně motivuje to, že to docela dobře naučí pracovat s dětmi, tak k té ARŠE mám vztah od malička.....ještě něco jsem chtěl... Jo, jako že si tady vždycky odpočinu od té reality, takže to je taky vždycky takový dobrý útěk, kde si vyčistím hlavu..." (Ferdinand)

„...jo, k tomu se přidávám. Mě to taky hodně pomáhá, když jako celý rok jsem většinou v číslech nebo v něčem takovém ve škole, tak tady se mi líbí, že nemusím zapojovat tu přemýšlečnickou část hlavy a může ta hlava prostě blbnout a to mi jako hodně vyhovuje. A jinak proč jsem tady, tak je to protože mě to prostě baví..." (Juan Rodriguez)

„...mě zase baví tady řídit už vymyšlené hry (smích) a nebaví mě to vymýšlet moc, protože na to nemám hlavu... a taky si tak odpočinout od toho světa kolem, vypnout, být tady bez problémů..." (Jana)

„...a moc se mi líbí zpětná vazba od dětí, že člověk okamžitě vidí, že to má cenu, že ty děti se po táboře třeba chovají jinak, že se více usmívají, pomáhají si... Tak to je fajn...”
(Sára)

„...a s těma děckama je to taky hrozně fajn a ty jejich hlášky a jak to tady mají rádi, jakou mají radost...” (Láďa)

„...tak pro mě je to hlavně o tom, že mě baví pracovat s děckama...” (Pavel)

„...tak já se nebudu opakovat, jenom bych asi dodala, že když jsme dostali nějaké dary, tak bysme je mohli nějakým způsobem využít a použít a proto su tady...” (Lucka)

V dotazníku organizátoři uváděli jako velice důležitý motiv duchovní program a dobrý pocit z prospěšné činnosti pro společnost, na dalších místech pak hraní s dětmi a vlastní přínos do budoucna. Následovala příprava akcí během celého roku, kvalitní zázemí, fyzické aktivity, vymýšlení her a někteří, kteří si nemohli vybrat, napsali, že celá ARCHA a její atmosféra.

Ke kvalitnímu zázemí se vyjádřili i slovně:

„...a navíc máme na ARŠE parádní technický zázemí, máme přehršel možností, to na ostatních táborech nebývá...” (Vojta)

„...to je pravda, cokoli si člověk vzpomene, to má...” (Sára)

„...jo, klidně v poslední chvíli, máme kostýmy, věci v kanceláři, prostě všechno...” (Vojta)

Ale druhou nejčastější odpovědí v dotazníku (hned za kolektivem) bylo vedení dětí a přispění k jejich osobnostnímu rozvoji. To se slučuje s charakteristikou zážitkové pedagogiky a jejími cíly, jak jsem uvedla v kapitole věnující se zážitkové pedagogice.

8.1.5 Není to za kokina

Z odpovědí plyne, že rozvoj osobnosti účastníků táborových akcí má mnohovýznamový charakter. Je to silný osobní (egoistický) motiv dobrovolníků, kdy z toho sám má dobrý pocit. Dále je tento motiv altruistický, přináší prospěch samotným účastníkům zážitkové akce a celé komunitě a zároveň plní i funkci normativní, kdy naplňuje morální imperativy. Tento motiv tak splňuje a propojuje všechny tři kategorie motivů

dobrovolníka podle Friče a Pospíšilové, jak je to uvedeno v podkapitole o motivování dobrovolníků.

V teoretické části mé práce se také věnuji oblastmi dobrovolnictví a konkrétně v dobrovolnictví s dětmi a mládeží jsou vymezeny cíle a snahy dobrovolníků pracujících v této oblasti. V rozhovoru se organizátoři pracující na ARŠE s těmito cíli shodli, zdůraznili celoživotní nasměrování dětí a přínos do budoucna. Nezapomněli zmínit rozvoj osobnosti, duchovní vedení a hlavně to, že by to ty děti mělo bavit i bez toho, aby za vše dostávaly všelijaké bonbony, čokolády, oplatky – prostě kokina.

„...mě třeba ani tak nebaví ty hry hrát, mě daleko víc baví je vymýšlet, šperkovat je do posledního konce a pak se jenom dívat, jak to ty děti baví...“ (Juan Rodriguez)

„...a moc se mi líbí zpětná vazba od dětí, že člověk okamžitě vidí, že to má cenu, že ty děti se po táboře třeba chovají jinak, že se více usmívají, pomáhají si... Tak to je fajn...“ (Sára)

„...a s těma děckama je to taky hrozně fajn a ty jejich hlášky a jak to tady mají rádi, jakou mají radost...“ (Láďa)

„...tím, že je na ARŠE ten duchovní program, něco jim předáváme, komplexně rozvíjíme defakto jejich osobnost, tak to bylo úplně o něčem jiném... Ty motivace i ty hry a celkově ta atmosféra úplně na jiné úrovni...“ (Vojta)

„...a ARCHA mi přijde ohledně těch vztahů, přípravy i vzhledem k duchovnímu programu, že dává nějaké vodítko pro ty děti a pak si něco odnesou, narozdíl od těch ostatních táborů...“ (Sára)

„...ale je to duchovní, v těch hodnotách a v té jiné motivaci, že to na ARŠE není prostě jenom: „Hraju hru za kokina“, ale je tam něco víc, nějaká přidaná hodnota...“ (Vojta)

„...i taková ta snaha pracovat sám na sobě. Abychom dokázali předat ostatním vedoucím i co nejvíce těm dětem...“ (Sára)

„...hlavně taky aby to ti vedoucí dělali víc pro ty děcka než sami pro sebe. Aby to hlavně něco přineslo těm děckám...“ (Katka)

8.1.6 Zkušenosti k nezaplacení

Během příprav na akci se nejvíce dbá na to, aby to k něčemu bylo účastníkům akce, ale automaticky s tím probíhá i velký přínos a uspokojení potřeb pro organizátory těchto akcí, kteří mi sami řekli, že jim to přináší hodně věcí. Výpovědi jsem seřadila do kategorií podle témat, o kterých mluvím.

Útěk od reality

„...tady si vždycky odpočinu od té reality, takže to je taky vždycky takový dobrý útěk, kde si vyčistím hlavu...” (Ferdinand)

„...jo, k tomu se přidávám. Mě to taky hodně pomáhá, když jako celý rok jsem většinou v číslech nebo v něčem takovém ve škole, tak tady se mi líbí, že nemusím zapojovat tu přemýšlečnickou část hlavy a může ta hlava prostě blbnout a to mi jako hodně vyhovuje...” (Juan Rodriguez)

„...a taky si tak odpočinout od toho světa kolem, vypnout, být tady bez problémů...” (Jana)

Práce s dětmi

„...jednání nejenom s lidma, ale i s dětma, protože... já chci mít rodinu a tak to musí být podle mě i dobrá příprava na to pracovat s dětma, vést je atd...” (Láďa)

„...do rodičovství celkově se to bude hodit, si myslím. Tady to blbnutí s děckama a takový...” (Mira)

„...a taky ta práce s dětma...” (Ferdinand)

Vztahy

„...si myslím, že to budou přínosné zkušenosti a co si potom nesem i do života, jsou ti kamarádi, s kterými to děláme všechno, z toho taky potom těžíme v tom normálním netáborovém životě. Třeba si zajdem na pivo a tak...Nebo manželku nám to přináší do budoucna (smích) a tak dále...samá pozitiva...” (Mira)

„...vztahy, kamarádství, přináší to hodně věcí...” (Ferdinand)

Zodpovědnost a řešení problémů

„...taky zodpovědnost, protože tím, že to děláme všichni dobrovolně, na tom táboře máme nějaké ty úkoly, které sice splnit nemusíme, ale vlastně musíme, protože jinak by to nefungovalo, tak to taky člověka naučí, že některé věci je potřeba udělat, aby byly...”
(Juan Rodriguez)

„...no mě taky napadlo něco ve stylu jak tady Juan, že nenechávat věci na poslední chvíli a být zodpovědnější...” (Ferdinand)

„...mě to naučilo řešit problémy a jinak se k nim stavět, když se prostě stane nějaká velká krpa, tak není problém... Třeba se někomu stane nějaký úraz, nějaký táborník se ztratí. S tou zodpovědností taky přichází řešení těch problémů, které vyvstanou...”
(Vojta)

Seberozvoj a seberealizace

„...myslím, že i taková ta snaha pracovat sám na sobě. Abychom dokázali předat ostatním vedoucím i co nejvíce těm dětem, abychom si nějak korigovali své chování a třeba snažili se studovat více ve víře a podobně...” (Sára)

„...může mu to přinášet nějaký... jak to říct... prostě vyjádření sebe. Může se prosadit v tom, v čem je dobrý...” (Klára)

„... přestat stydět se tady učíme. Teda já aspoň. Od začátku, co jsem byla vedoucí, tak teďka se asi stydím míň...” (Jana)

„...stále to přináší nové impulzy...” (Sára)

Improvizace

„...improvizovat nás to naučí. Když se náhodou něco pokazí a jste postaveni před 64 dětí, tak vymyslet něco, co by je zabavilo, je zajímavý...” (Mira)

Komunikace a spolupráce

„...a taky se člověk naučí komunikovat i s lidmi... právě když jsem mluvil o té přípravě, kde se docela hodně věcí musí shánět a většinou se to snažím sehnat zadarmo od

někoho, nebo prostě takto, když je to pro ARCHU, tak prostě často musí člověk mluvit s lidma, se kterýma by se často vůbec nedal do řeči, protože po něm jen něco potřebuje a potřebuje mu vysvětlit, co potřebuje a jak to potřebuje a ještě ho nějak přesvědčit, aby to udělal zadarmo, tak to je taky věc, kterou se v normálním zaměstnání třeba nenaučí...” (Juan Rodriguez)

„...tak to, že jsme v krizových situacích, které tábor přináší, schopni nějakým způsobem jednat. Je to zkušenost, jak jednat s lidma...” (Vojta)

„...učí se společné práci a spolupracovat...” (Věrka)

„...tak pro mě jsou vedoucí potom určitě více otevření a víc přístupní lidem, takoví přátelštější. Jsou zvyklí, že naráz poznají třeba šedesát lidí a berou to jako něco, co je v pohodě. Určitě společenšší a podle mě se učí spolupracovat a tak nějak hledat svoje týmové role...” (Klára)

Dobrý pocit

„...a kromě toho dobrého pocitu taky to, že to stále přináší nové impulzy...” (Sára)

„...radost z těch děcek. Když vidím, že ty děcka jsou šťastný, tak mi to taky musí přinést radost...” (Pavel)

„...a pak, jak už tady zaznělo, tak radost a dobrý pocit z toho, že mohl těm druhým něco předat...” (Klára)

„...když člověk chce dělat něco dobrého a těch možností je hrozně moc a musí si něco vybrat, protože nemůže dělat všechno a tak přijde mi, že tohleto je pro mě taková jako dobrá volba, že zároveň mám ten pocit, že udělám něco dobrého a zároveň mě to ještě baví, tak se mi to dělá snadno...” (Juan Rodriguez)

Budoucnost

„...a do životopisu třeba na pedagogiku se to taky bude hodit...” (Jana)

„...já si myslím, že určitě na tom člověku jde poznat, že byl s těma děckama, nebo že už se s něčím takovým potkal a že to má nějaký vliv do budoucna...” (Katka)

„...to se podle mě potom může v životě hodit, že víjou, v čem jsou dobří a takhle... aj v zaměstnání...” (Klára)

I v dotazníku 91 % dotázaných přiznala, že je ARCHA ovlivnila do budoucna. Nejvíce se to projevilo v duchovním rozměru, ukázala jim nové cesty a rozměry víry, dále určila směr celoživotního směřování a výběru povolání a dokonce mnohým přivedla do cesty životního partnera/partnerku. Dva respondenti mi k této otázce připsali následující věty:

„Archa mi pomohla na cestě do dospělosti, dala mi základ, na kterém lze stavět. Potkal jsem tam snad nejlepší lidi, jaké jsem mohl...”

„Člověk na to třeba ani nemyslí, ale po těch letech, co jezdí na Archu, ho to ovlivní určitě dost, že už si toho ani pak nevšímá.”

8.1.7 Vedoucí Superman

O motivování organizátorů a o tom, co jim to přináší a jak je to ovlivňuje, už toho bylo napsáno hodně, ale jaký by tedy ideální vedoucí měl vypadat? Součástí teoretické části práce v kapitole o táborovém středisku a podkapitole o vedoucích uvádím některé charakteristiky správného vedoucího, ale není to jednoduchá otázka. V týmu se musí objevit různé typy osobností, aby společně dokázali naplnit všechny principy zážitkové pedagogiky a aby v účastnících akce zanechali ty nejlepší zážitky a tak zorganizovali kvalitní akci.

V dotazníku se objevilo mnoho a hlavně různých odpovědí, z toho plyne, že to ani pro organizátory není jednoznačné a jednoduché definovat. Jeden respondent mi odpověděl, že ideální naštěstí neexistuje a dál se touto otázkou nezabýval. Jiný napsal, že nejde o to jaký je vedoucí Superman, ale po pročtení všech odpovědí jsem usoudila, že právě Superman je dobré označení pro ideálního vedoucího, protože jedině Superman by mohl splňovat všechny požadavky, které respondenti uvedli, takže výrok, že ideální neexistuje, byl zřejmě správný. Pro příště bych otázku trochu pozměnila a ptala bych se na to, jaký by se dobrý vedoucí měl snažit být.

Nicméně nejčastější odpovědi byly tyto: schopný, dobrý vztah k dětem, vtipný, spolehlivý, přátelský, plný nápadů, otevřený, nadšený, komunikativní, ochotný, trpělivý, zodpovědný, chápavý, pracovitý, být vzorem pro ostatní, rozhodný, disciplinovaný, odvážný, s velkým srdcem, empatický, akční, přizpůsobivý, mít v sobě jasno, kreativní, bláznivý i rozumný, fyzicky zdatný, věřící, veselý, měl by mít přirozenou autoritu.

Zde uvádím ty nejzajímavější celé odpovědi:

„Ochotný obětovat čas a námahu pro ty malé špunty, co nám tam jezdí. Jít do toho na plno, protože když ne, tak to jde znát na kvalitě tábora.“

„Hlavně by měl být rozumně ztřeštěný ;)“

„Měl by být schopným člověkem a vzorem pro ostatní vedoucí. Důležitý je také jeho přístup k celé organizaci tábora a zajištění jeho chodu (legendy, týmu apod.).“

„Ochotný a obětavý, tolerantní a měl by umět přijmout kritiku, po které by měl mít touhu problémy řešit a nemít tisíc keců, proč všechno nejde.“

„Člověk, který jde s Bohem do všeho, je tady pro druhé, s nadšením vytváří něco nového a je ochotný na sobě neustále pracovat.“

„Musí mít nějakou sociální inteligenci.“

„Měl by umět naslouchat druhým (názorům v týmu), být kreativní, umět improvizovat a mít trpělivost. A pokud se jedná o někoho na Arše, tak určitě by se neměl bát dělat věci s Bohem ;)“

„Měl by být zodpovědný a rozumný, ale zároveň by mu nemělo dělat problém ze sebe udělat šaška. Měl by se umět vcítit do pohledu dětí na svět a podle potřeby jim být kamarádem, sourozencem či rodičem.“

„Nadšený pro to co dělá, vztah k dětem, věřící nebo vlastně i nevěřící-hlavně aby se snažil předávat mravní hodnoty.“

„Dokáže porozumět dětem, pro které tábory připravuje. Dokáže vycházet s týmem a je pro něj přínosem.“

„Mel by byt zapaleny pro vec. Byt na arse pro deti. Umet stmelovat kolektiv. A zahodit po dobu tabora starosti vsedniho dne a umet si tabor naplno uzit. Kdyz deti vidi nadseni, poznaji to a zacnou si to uzivat i ony.“

„Měl by mít zdravou a silnou víru v Boha, být zodpovědný, mít smysl pro humor, ovládat základy děcké psychologie...“

„Měl by být kreativní a schopný řešit nečekané situace. Udržet si autoritu avšak být s dětmi kamarád. Nepovyšovat se nad ostatní a být ochotný pomoci jiným.“

„Schopný, vstřícný co umí zavelet a umí vést a usměřňovat vedoucí, nebát se nových nápadů, komunikativní, společenský, trochu trhlý :P“

„Měl by být zodpovědný, měl by umět improvizovat a neměl by to dělat pro peníze.“

„Měl by mít rád děti. Mel by mít chuť dělat něco navíc a hlavně by to měl dělat i pro sebe, mělo by ho to bavit a naplňovat.“

8.1.8 Nikdo není dokonalý

Není jednoduché sestavit tým tak, aby byl zároveň velice různorodý a sehraný a tím pádem silný. Výše jsme se dozvěděli, že pro vedoucí je nejdůležitějším motivem kolektiv lidí, ve kterém pracují. Ale bylo by naivní si myslet, že i přesto v takovém různorodém týmu nedochází ke konfliktům.

Na otázku, jaká jsou největší negativa, byla také nejčastější odpověď, že si jedinec se všemi ostatními vedoucími nerozumí. V teoretické části popisují i to, co dobrovolníky v činnosti brzdí a jeden bod odpovídá právě tomuto problému. V jedné odpovědi se ale objevilo tvrzení, že to ani není tým, že by si spolu nesesedli, ale spíše se prostě spolu jenom nebaví, protože nemají společné téma k hovoru. Jiná odpověď doplnila, že je vedoucích velký počet a není možné se každému věnovat jednotlivě a ze všech si tím pádem udělat dobré kamarády.

Jako další negativum se objevil fakt, že se vedoucí musí podřídit většině i za cenu, že s nimi nesouhlasí, ale celá čtvrtina dotazovaných tvrdí, že negativa nejsou žádná. Pár

jedinců si myslí, že se přípravě věnuje příliš času (podle slov jednoho se příprava „moc hrotí“) a že musí dodržovat příliš mnoho pravidel.

Podřízení se většině, dodržování pravidel a čas věnovaný přípravám může v některých jedincích vzbuzovat nelibost a nechuť, ale pokládala bych to za důležité věci, bez kterých by akce pořádat nešlo, jak se dočteme dále v kapitole, která se věnuje tomu, co je při pořádání důležité. Z dotazníku vyplynulo, že by správný vedoucí měl být chápavý a přizpůsobivý a proto by měl pochopit, proč jsou i tyto věci zásadní.

V dotazníku se mi objevilo několik dalších názorů na to, co se nelíbí. Možná to jsou pouze problémy jednotlivců a nikdo jiný taková negativa nevidí, ale určitě stojí i tyto věty za přečtení a zamyšlení se, kolik pravdy v nich je.

„Aršáci jsou si až příliš vědomi toho, že dělají dobré tábory a nemají chuť se zdokonalovat a růst...”

„Někdy může archa působit jako uzavřená skupina (obzvláště nevěřícím lidem nebo těm, kteří na archu nejezdili od malička).“

„Nedostatek spánku pro vedoucí a z toho pramenící únava.“

„ARCHA má léta zajeté koleje, prostě stereotyp. Když tam dítě jede více než po druhé, je to pro něj pořád to samé. Nemá ho co překvapit.“

„Často se mi aršácká plánování kříží s jinými důležitými akcemi, musím si tedy vybírat...”

„Tábor je velice fyzicky i psychicky náročný (málo spánku, hodně práce a potřeba aby vlastně děti na nás únavu nepoznaly).“

„Někdy lidé zapomínají na účel, pro který přijeli a jen si užívají.“

8.1.9 Money, money, money

Dalším negativem byly peníze. Některým vadí, že za svou práci nedostávají zaplacení a ještě si za účast na akcích musí platit. Tuto část tvořilo 14% dotázaných. Podle výpovědi jednoho vedoucího v dotazníku jde spíše o ty akce, za které si musí platit než o dobrovolně vykonávanou práci.

„Ono nejde o to dostat za to zaplaceno, baví mě to i zadarmo, ale je pravda, že veškeré akce během roku se prodraží...“

K tomuto bych jen dodala, že je pravda, že si vedoucí za všechny akce musí platit a za ten rok, neboť příprava je velice dlouhá a probíhá během několika víkendů, se to nastřádá a pro některé organizátory, kteří nejsou sami výdělečně činní a veškeré výdaje, které jsou navíc, jim mohou způsobovat potíže. K tomu se ještě přidá velká dojezdová vzdálenost a může nastat problém si tyto akce financovat. ARCHA samozřejmě počítá i s tím, že většina vedoucích je studentů a proto se snaží za víkendy, akce i tábory nasadit co nejmenší cenu (z vlastní zkušenosti z jiných víkendových akcí jiných organizací je to zlomek celkové ceny pobytu) a nikdy se nebránila individuální domluvě, když se někdo přímo ocitne v situaci, kdy si to nemůže dovolit. Na druhou stranu pro člověka je často velice nepříjemné žádat o výjimky a raději na nějakou akci nedejde.

Peníze jsou problém, o kterém jsme mluvili i v rozhovorech, na otázku, jestli jim vadí, že nedostávají zaplaceno mi všichni odpověděli „ne“ a dodávali:

„...tak to by zase nemohly jezdit některé děti, kdyby ty tábory měly být dražší, abychom za to mohli dostat zaplaceno...“ (Sára)

„...odpověď na tu otázku bych formuloval asi tak, že peníze by mi rozhodně nevadily, kdybysme dostali, ale obejdu se i bez nich a budu tu jezdit dál...“ (Mira)

„...navíc nám to, že za to nedostáváme peníze, že to bereme jako dobrovolnickou činnost, tak je to taková pomocná fajfka v tom, že dělám něco dobrého...ale prachy by za to byly pěkný, že jo...“ (Juan Rodriguez)

„...vlastně to, co mě platí, je to, že dojezu dom úplně naplněná prostě po té psychické stránce nebo duševní... možná ne po té fyzické, ale fakt si člověk odpočine zase z té úplně druhé strany. Tak to je taková platba tady za to...“ (Lucka)

„...proč by měli něco dostávat za to, co umí, nebo prostě za to, co je baví a proto by to bylo něco, jako kdybychom měli dostávat peníze za to, že žijeme a tak proto mi to nepřipadá nějaké důležité...“ (Klára)

„...nejlepší, když to člověk nedělá pro peníze. Když už se tam něco takového nachomýtně, tak co už s tím...“ (Klára)

„...to děláme sami pro sebe, a když jsou tam ty peníze, tak někteří to můžou dělat jenom pro peníze a to si myslím, že to není úplně správný, taky to asi vypovídá o té kvalitě, když se zaměříme, protože prostě chceme ten čas trávit spolu a děláme to sami pro sebe, pro společenství... tak je to určitě lepší...“ (Věrka)

8.1.10 Není tábor jako tábor

Tímto jsme se dostali až ke srovnání s jinými tábory, kde mi bylo řečeno, že ARCHA i přesto, že není zadarmo, tak má stále oproti jiným táborům něco navíc a když si člověk musí vybrat, raději zvolí ARCHU.

„...jako já už jsem taky byla už aj na jiném táboře, tam teda za to platili, ale vůbec se to nedalo srovnat. Ten kolektiv a jako takhle... Tady je to prostě nejlepší...“ (Jana)

„...já mám taky zkušenost s jiným táborem, kde jsem za to měl zapláceno a taky tam byl parádní kolektiv vedoucích...“ (Vojta)

„...já jsem teda nikdy nebyl na táboře, kde by se platilo, ale tam to vždycky dělá člověk, který to dělá, protože je to brigáda nebo tak něco a ne kvůli tomu, že je tam dobrý kolektiv, jsou tam děcka a tak...“ (Láďa)

„...jestli můžu říct ze svojí zkušenosti, tak jsem byla letos hlavní vedoucí a oni to tak prostě skoro musí dělat a dostala jsem za to peníze, ale nechtěla jsem to...tábor měli nějak dotovaný a každý vedoucí pak dostal nějakou stovku nebo takhle, ale mi to prostě...nevím...v podstatě ty peníze jsou tam jenom něco navíc a funguje to úplně stejně, jako by tam prostě žádný peníze nebyly. Prostě dem do toho všichni naplno a jsme potom unavení a všechno...“ (Klára)

„...já bych ty lidi, co jezdí na ty placené tábory, nezatracoval. Protože třeba to, kde jsem byl já, tak tam bylo hodně lidí, co už třeba pracovali a jeli na to a už jen to, že si vezmou čtrnáct dní dovolenou, tak za to nejsou zas tak horentní sumy, co si budem povídat, tak jako tím, že si na to vyberou čtrnáct dní dovolené, kterou by si mohli vybrat nějak jinak, tak to je taky docela velká oběť. Nebo když je to student, který by taky mohl být někde

na brigádě, kde by si taky vydělal jinde víc než na tom táboře. Tak neřekl bych to tak, že když je nějaký tábor placený, tak jsou ti lidi špatný...” (Juan Rodriguez)

„...já jsem byla letos o prázdninách na táboře, kde jsem ty děcka i ty ostatní vedoucí do začátku tábora neviděla, takže jsme tam budovali úplně nové vztahy, většina těch vedoucích tam třeba jezdila, ale třeba pět nás tam bylo úplně nových a bylo to něco úplně jiného. Nevěděla jsem, na kolik se na ně můžu spolehnout, taky ty hry neměli absolutně vůbec připravené, kolikrát se stalo, že měla být připravená hra po poledním klidu a v odpoledním klidu si na to sedli a začali to teprve vymýšlet... Samozřejmě to pak nebylo hotové, všechno se natahovalo. Nebyly tam žádné morální zásady, kolikrát jsem nevěděla, jestli ty ostatní vedoucí můžu okřiknout, aby takhle nemluvili před dětmi, nebo se nechovali před dětmi. Nevěděla jsem, jak se tam sama mám chovat, jaké si mám určit hranice...” (Sára)

„...už jsem jel na hodně táborů, někde platili moc pěkně, někde to bylo taky dobrovolnické, že to bylo taky zadarmo, ale neříkám, že to tam bylo špatně – ani na tom placeném, ani na tom dobrovolnickém... To byly dobré tábory, ale spíš mi přijde, že když to člověk chce dělat fakt pořádně, tak to nejde zkombinovat s těma dalšíma, protože ta ARCHA sama o sobě prostě zabere hrozně moc času a jako dělat do toho ještě to stejné pro nějakou jinou organizaci, tak sice vím, že by mě to třeba bavilo, ale prostě vím, že bych to nedával a tak jsem si musel jednu vybrat a přišlo mi, že mě to na ARŠE bavilo nejvíc a jezdil jsem sem nejdýl, tak jsem si vybral prostě ARCHU...” (Juan Rodriguez)

8.1.11 Čeho se držet a nepustit

Dozvěděla jsem se, že peníze v organizování vůbec nehrají roli a nemají dopad na celkovou kvalitu tábora. Mnohem víc je to už zmiňovaný dobrý kolektiv lidí, duchovní rozměr nebo správná příprava. Ptala jsem se tedy konkrétněji, co je při organizování důležité a tady znovu shrnula do kategorií.

Příprava

„...mně přijde, že toho ARCHA dělá hodně tou svoji přípravou a tím se hodně odlišuje od těch ostatních. Že někomu jinému řeknu, že chystám už v září tábor na příští prázdniny, tak si prostě ťuká na čelo, ale právě proto, že se to chystá celý rok, tak už se to na tom táboře jakoby nemusí moc řešit a je tam daleko víc času na další věci – takové ty dost možná zajímavější a podstatnější, na které prostě na těch ostatních táborech, které se začínou chystat měsíc před tou akcí, ten čas není potom. Jo, že je to prostě náročnější, chystat tábor na ARŠE než někde jindy, ale potom ten tábor je o něčem jiném... mi se prostě líbí, že když už v listopadu vím, kterou hru mám na starosti a mám to až do prázdnin, tak můžu první začít vymýšlet, jakou vůbec tu hru bych chtěl a můžu si navymýšlet prakticky cokoli, co do toho budu chtít, protože vím, že mám nějakých osm měsíců na to si nachystat všechny ty věci co potřebuju, případně sponzora, který mi to zaplatí a tak dále. Nejsem prostě limitovaný zdrojem.“ (Juan Rodriguez)

„...já jsem byla letos o prázdninách na táboře, kde jsem ty děcka i ty ostatní vedoucí do začátku tábora neviděla, takže jsme tam budovali úplně nové vztahy, většina těch vedoucích tam třeba jezdila, ale třeba pět nás tam bylo úplně nových a bylo to něco úplně jiného. Nevěděla jsem, na kolik se na ně můžu spolehnout, taky ty hry neměli absolutně vůbec připravené, kolikrát se stalo, že měla být připravená hra po poledním klidu a v odpoledním klidu si na to sedli a začali to teprve vymýšlet... Samozřejmě to pak nebylo hotové, všechno se natahovalo...“ (Sára)

„...snažit se účastnit všech přípravných akcí, a tím pádem se líp zapojovat do toho vymýšlení a připravit to o to líp...“ (Ferdinand)

V dotazníku jsem se ptala, kolik hodin během roku každý věnuje přípravám a to včetně společných akcí, většina dotázaných se zahrnula do rozmezí mezi 80 až 160 hodin za rok, což představuje asi 10 až 20 pracovních dní. Byli jedinci, kteří přípravě neobětují ani 5 dní za celý rok, na druhou stranu jsou i tací, kteří nad vymýšlením tábora stráví více než 25 pracovních dní. Poměr těchto dvou skupin je stejný.

Dobré vztahy a komunikace

„...rozhodně dobré vztahy v týmu a jejich upevňování...“ (Sára)

„...je hrozně fajn, když ti, co to dělají, nejsou kolegové, ale jsou kamarádi. Je to obrovský rozdíl pro ty děti...“ (Juan Rodriguez)

„...tak hlavně komunikovat mezi sebou. Nemít třeba nějaké osobní problémy, a když už je má někdo, tak to nějak zkusit vyřešit, aby se to neventilovalo případně na ty děti...“ (Jana)

„...já si taky myslím, že ta komunikace a ještě důležitý pro tvrdohlavý lidi je umění kompromisu, protože ne vždycky tady v kolektivu jednadvacet lidí bude po vašem, tak fakt umět si vždycky říct: ‚Ano, možná by to bylo líp tak.‘ Prostě tolerance, kompromis...“ (Mira)

„...k té komunikaci mám ještě to, že třeba i během tábora zjistím, že jsem se přihlásil na nějaký úkol a ten úkol nemůžu splnit, tak to prostě někomu říct, ať to ten druhem nezjistí až v moment, kdy se spoléhá na něho. Takže taková ta upřímnost a říkat si věci narovinu...“ (Vojta)

„...taky by ten hlavní vedoucí a všichni vedoucí by se neměli dívat jenom na sebe, ale žít v tom společenství, znát se a být prostě sehranej tým, to je taky důležitý...“ (Věrka)

„...já si myslím, že hlavně je důležitý ten tým vedoucích, aby prostě mezi sebou měli dobré vztahy a dokázali spolu pracovat a neměli mezi sebou nějaké rozepře...“ (Klára)

Duchovní rozměr

„...tím, že je na ARŠE ten duchovní program, něco jim předáváme, komplexně rozvíjíme defakto jejich osobnost, tak to bylo úplně o něčem jiném... Ty motivace i ty hry a celkově ta atmosféra úplně na jiné úrovni... což se týkalo i nějakých průšvihů a tak dál. Takže vlastně ARCHA hlavně kvůli tomu duchovnímu programu, že teď tady je s námi i kněz a to taky dělá své...“ (Vojta)

A ARCHA mi přijde ohledně těch vztahů, přípravy i vzhledem k duchovnímu programu, že dává nějaké vodítko pro ty děti a pak si něco odnesou...“ (Sára)

Poučení z minula

„...u těch ostatních táborů mi to hodně přijde, že se vždycky každý rok staví z nuly, což nemusí být vždycky špatně, můžeš se třeba přijít na něco revolučního a perfektního, ale zároveň mi přijde, že nikdy ten tábor nemůže dosáhnout takové vysoké hodnoty, než když tady na ARŠE už dvacet let makáme a zlepšujeme, co se dá...“ (Juan Rodriguez)

Nepovyšovat se

„...tak určitě by se nemělo na ty děti vedoucí nějak povyšovat a hlavní vedoucí nad své týmáky, být součástí všech, všeci na stejné rovině, ale přitom jako nějaká autorita je taky důležitá...“ (Lucka)

Přínos dětem

„...a hlavně taky aby to ti vedoucí dělali víc pro ty děcka než sami pro sebe. Aby to hlavně něco přineslo těm děckám...“ (Katka)

Chuť do akce

„...taky aby nedělali úkoly, které nechcou, protože do toho, co člověk dělá, by měl mít chuť a pak to udělá dvojnásobně dobře...“ (Klára)

8.1.12 Dobrovolníkem vždy a všude

V rozhovoru se jedna vedoucí zmínila i o jiných druzích dobrovolnictví.

„...podle mě, tak pokud chce člověk pracovat s lidma v jakékoli oblasti, tak je podle mě dobré vyzkoušet více takových druhů dobrovolnictví. Jako že jsou kategorie úplně malé děti, špunti, pak mládež, třeba pubertáci a pak třeba dospělí lidi anebo třeba klidně senioři... Ale na to zas ne každý má takové prostředky nebo možnosti. Třeba v Kroměříži jsou možnosti, že lidi chodí doučovat děti, které mají ve škole problém s učením, nebo třeba navštěvovat lidi v psychiatrické léčebně a třeba modlit se s nimi a tak. Takže pokud chce člověk opravdu něco dělat s lidmi, tak je to dobré vyzkoušet víc těch oblastí, aby načerpal víc zkušeností tou různou komunikací...“ (Klára)

A mě zajímalo, jestli se organizátoři akcí na ARŠE věnují i dalším druhům dobrovolnictví. 70% odpovědělo, že ano a z nabízených možností oblastí dobrovolnictví

(jak jsou vyjmenované v teoretické části mé práce) si nepřekvapivě nejčastěji vybrali dobrovolnictví pro děti a mládež v jiných organizacích. Pokryta ale byla celá škála těchto oblastí, od dobrovolnictví ve zdravotnictví nebo kultuře, přes dobrovolnictví při mimořádných událostech až k mezinárodnímu dobrovolnictví. Vedoucí na ARŠE, kteří chtějí pomáhat mezinárodně, se většinou obracejí na Salesiány a jejich asociaci SADBA, která je připravuje a vysílá do světa. V minulých letech se tak naši vedoucí dostali třeba až do Indie a letošní rok tráví jedna moje kamarádka a organizátorka v Etiopie a Keni.

8.1.13 ARCHA v srdíčku

Na závěr bych chtěla končit pozitivně, a proto uvádím pár vět, které mi v rozhovorech vedoucí řekli a které demonstrují, jaký vztah mají k tomuto místu.

„...odmalička už jsem tady vychovaná...” (Sára)

„...ARCHA je srdeční záležitost...” (Mira)

„...tady je to prostě nejlepší...” (Jana)

„...jako táborníka mě to tu úplně nadchlo...” (Láďa)

„...pohled na nejkrásnější hvězdné nebe, jaké jsem kdy viděl...” (Mira)

*„...a jak se vždycky dětem večer zpívá na náměstíčku Slunce šlo spát a ty hvězdičky...”
(Sára)*

„...a myslím, že nás tady ta ARCHA dobře vychovala každého. Vlastně jenom skládáme to, co na nás bylo vloženo...” (Sára)

9 Shrnutí

Zde uvádím výčet nejdůležitějších informací, které vyplynuly z mého výzkumu. Celkově Archa dopadla velice dobře, proto by i nadále měla působit jako doteď. K shrnutí informací přidávám pouze drobné připomínky a konkrétní návrhy na zlepšení.

Ukázalo se, že většina dětí a pozdějších vedoucích se o Arše dozvěděla od kamarádů a od starších rodinných příslušníků. Archa nemá o zájemce nouzi, ale doporučila bych zlepšení internetových stránek. V dnešní době je internet zdroj informací číslo jedna a stránky má Archa zastaralé a neaktuální. Pouze jeden člověk, který se účastnil mého výzkumu, uváděl, že si ji našel skrz internet. To je velmi málo.

Velkému množství vedoucích stačil jeden prožitý tábor a už se na toto místo rádi vraceli i v dalších létech, našli si kamarády a přátele na celý život. To se pro ně stalo silnou motivací se na Arše stále setkávat i ve věku, kdy už odrostli táborovým létům. Dalšími motivy pro ně je duchovní program, kterému je zde věnována velká pozornost, potom je organizování baví, baví je práce s dětmi, jejich vedení, rozvoj, předávání hodnot a jako důležitý uváděli i dobrý pocit. Toto jsou všechno motivy, které Archa úspěšně pěstuje a kterým by se i budoucí organizátoři, jejich hlavní vedoucí a týmaci měli nejvíce věnovat.

Zároveň to všechno není zadarmo, do organizování dobrovolníci vkládají mnoho ze sebe, spousty svého času, ale i peněz. Někteří dobrovolníci by proto uvítali, kdyby si za společné akce a tábory, které pořádají, nemuseli už více platit. Archa se jim snaží vyjít co nejvíc vstříc už teď, ale kdyby to bylo možné, právě na tomto by mohla ještě zapracovat.

Když mají organizátoři srovnat Archu s jinými tábory, tak vyhrává jednoznačně Archa. Uvedli, že je velice důležitá a na Arše jedinečná velmi dlouhá příprava, která probíhá celý rok před samotným táborem. Během této přípravy se nejen vymýšlí průběh celé akce, ale zároveň se utužují vztahy v kolektivu a vede to ještě k zlepšení celého dojmu a zážitku dětí z tábora. Dále je podstatné poučení z minulých let, myslet na děti a na to, že jsou to ony, koho se snažíme posunout dál a zanechat v nich silný zážitek a děti

poznají, když to vedoucího nebaví. Dobré vztahy v týmu, důsledná příprava, duchovní program, poučení z minula, přínos dětem, nepovyšovat se nad nikoho a chuť do akce – to jsou nejdůležitější věci, kterých by se měli organizátoři držet. Je jich jistě ještě mnoho, ale právě tyto se objevily v mém výzkumu.

Na druhou stranu by se měli vyvarovat negativ, jako jsou konflikty v týmu, počítat s tím, že se někdy každý musí podřídit většině, pravidla se musí dodržovat a i účast na přípravě vede k lepšímu táboru.

A jak by měl vypadat organizátor? Správný organizátor by měl mít dobrý vztah k dětem, být schopný, kreativní, odvážný, trpělivý, zodpovědný, zapálený pro věc, ochotný i rozumně střetěný. Tyto vlastnosti není jednoduché všechny splňovat, ale výčet může sloužit pro samotné vedoucí, kteří se mohou snažit tomuto obrazu ideálního vedoucího přiblížit, a zároveň to může být dobrý klíč pro hlavní vedoucí, který jim pomůže při výběru nováčků.

Možná má Archa vysoké požadavky, ale dokáže toho člověku mnoho vrátit a to v podobě dobrého pocitu, spousty přátel, vede k sebezvoji a zlepšení komunikačních schopností jedince, učí zodpovědnosti, přináší útek od povinností a problému reality a dokonce připravuje na budoucí povolání a rodičovství.

Pokud se i budoucí organizátoři budou těchto věcí držet, mohou i oni plně přijímat všechno to, co jim Archa nabízí a může se pro ně stát taky takovou srdeční záležitostí, jak je i pro mnoho dnešních vedoucích.

10 Závěr

V první části své práce jsem se zabývala dobrovolnictvím, vývojem dobrovolnictví a samotným dobrovolníkem. V druhé kapitole jsem definovala pojem motivace a motiv, vysvětlila rozdíl mezi motivováním a manipulací a hlavně se věnovala motivacím dobrovolníků a zároveň i samotných účastníků zážitkových akcí. V další kapitole jsem popsala zážitkovou pedagogiku, jak zážitková pedagogika vypadá a jak působí. Větší pozornost jsem věnovala pojmům zážitek a hra. V těchto kapitolách jsem východisko hledala převážně v odborné literatuře. Dále jsem popsala občanské sdružení Sarkander, jeho táborovou základnu Archu v Rajnochovicích. Nastínila jsem vznik, vývoj i dnešní působení střediska, průběh táborů a na závěr jsem uvedla pár ohlasů účastníků z proběhnutých akcí.

Tyto kapitoly mě dovedly k formulování výzkumných cílů a otázek, na které jsem se prostřednictvím mého výzkumu snažila odpovědět. Během skupinového rozhovoru se mi nashromáždilo velké množství dat, které jsem přepsala, analyzovala, interpretovala a doplňovala informacemi z 58 vyplněných dotazníků. Veškeré informace jsem shrnula, uvedla to nejdůležitější, přidala připomínky a návrhy na zlepšení a tak odpověděla na výzkumné otázky mé práce.

11 Seznam použitých informačních zdrojů

BENEŠ, Z. *Jak se dělá hra. Gymnasion*, 2006. č. 6.

FRANC, D., ZOUNKOVÁ, D., MARTIN, A. *Učení zážitkem a hrou: Praktická příručka instruktora*. Brno: Computer Press, a.s., 2007. ISBN 978-80-251-1701-9.

FRIČ, P., POSPÍŠILOVÁ, T. a kol., *Vzorce a hodnoty dobrovolnictví v české společnosti na začátku 21. století*. Praha: Hestia, o.s., 2010. ISBN 978-80-903696-8-9.

HANUŠ, R., CHYTILOVÁ, L. *Zážitkově pedagogické učení*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009. ISBN 978-80-247-2816-2.

HENDL, J. *Kvalitativní výzkum. Základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7367-040-2.

MIOVSKÝ, M. *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2006. ISBN 80-247-1362-4.

MORGAN, David L. *Ohniskové skupiny jako metoda kvalitativního výzkumu*. Brno: Psychologický ústav Akademie věd, 2001. ISBN 80-85834-77-4.

MÜLLEROVÁ, M. *Dobrovolníci pro kulturu: dobrovolnická činnost v kulturních organizacích*. Praha: Institut umění, 2011. ISBN 978-80-7008-3.

NAKONEČNÝ, M. *Motivace lidského chování*. Praha: Academia, 1996. ISBN 80-200-0592-7.

PAULUSOVÁ, Z. *Smysl a význam dramaturgie při přípravě akcí zážitkové pedagogiky. Gymnasion*, 2004. č. 1.

PLAMÍNEK, J. *Tajemství lidské motivace: jak zařídit, aby pro vás lidé rádi pracovali*. 2. dopl. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2010. ISBN 978-80-247-3447-7.

SLAVÍK, J. *Umění zážitku, zážitek umění. Teorie a praxe artefietiky*. 1. díl. 1. vyd. Praha: Univerzita Karlova – Pedagogická fakulta, 2001. ISBN 80-7290-066-8.

ŠIMKOVÁ, S. *Dobrovolníci mění svět: sborník příkladů dobré praxe: Evropský rok dobrovolnictví*. Praha: Národní institut dětí a mládeže MŠMT, 2011. ISBN 978-80-87449-15-8.

ŠVAŘÍČEK, R., ŠEĐOVÁ, K. a kol. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách: Pravidla hry*. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-313-0.

TOŠNER, J., SOZANSKÁ, O. *Dobrovolníci a metodika práce s nimi v organizacích*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-178-6.

VÁŽANSKÝ, M. *Základy pedagogiky volného času*. Brno: Print - Typia, spol.s.r.o., 2001. ISBN 80-86384-00-4

Internetové zdroje:

Výroční zpráva o.s. SARKANDER za rok 2013, [online,cit. 10.2.2015]. Dostupné na <http://www.ado.cz/sarkander/>

Táborový časopis OTA. Leden 2015, [online,cit. 15.2.2015]. Dostupné na [http://mladez.ado.cz/www/files/\(1\)ota-povanocni-2015.pdf](http://mladez.ado.cz/www/files/(1)ota-povanocni-2015.pdf)

12 Seznam příloh

Příloha 1 – Skupinový rozhovor 1,2

Příloha 2 – Dotazník

12.1 Skupinový rozhovor 1

1) *Jak jste se poprvé dozvěděli o ARŠE? Kdy jste tu byli poprvé?*

- Začít můžete, jak chcete a kdy chcete, popořadě nebo na přeskáčku, je to na vás

Juan Rodriguez: Tak jo, chci, abychom šli cikcak.

Mira: (smích) dobře, tak začni...

Juan Rodriguez: (rozhodně) dobře... (odmlka) Tak já jsem se na ARCHU dostal tak, že sem jezdili už moji bratři jako na tábory, tak jsem potom automaticky začal jezdit s nima. Jinak, jak se sem dostali moji bratři, tak to bylo tak, že otec, který předtím sloužil na Přístavu, tak předtím, než šel do Rajnochovic, tak byl farářem v Bílovci a tak vlastně řekl rodičům, ať pošlou děti sem a rodiče poslali děti sem. Začal jsem sem jezdit a už sem jezdím pořád.

Vojta: Tak teď já třeba... Já jsem se sem dostal tak, že vlastně rodiče poslali mé sestry na Sněžanky, tam jsem začal jezdit a jelikož jsem ministroval, tak na ministrantský tábor, u kterého jsem vydržel až doteď. A pořád se toho držím.

Mira: Já jsem se sem dostal tak, že tatka má známého, který sem posílal svoje děti, tak ten známý navrhl tatkoví, jestli náhodou nechcou jet jeho děcka na tábor, my jsme se ségrou nechtěli a tak nás sem dovezli (smích) a od té doby sem jezdím s přestávkama taky furt.

Láďa: Tak já sem se sem dostal o moc jednodušeji. Teda vlastně náhodou, protože já jsem už odmala jezdíval na všechny možné tábory a skautské tábory jsem na chvíli pořádál, ale potom se to u nás nějak rozpadlo a tak jsem měl celý měsíc volnej a tak nějak, ani nevím jak, ale náhodou jsme na internetu narazili na archu, tak jsem si řekl, že to zkusím a to bylo ve třinácti a to už tady bylo plno, tak jsem se nedostal, tak ve čtrnácti jsem se potom dostal na Mravencův turnus a to vlastně poprvé a naposled jako táborník a od té doby jsem potom jezdil na Sněžanky a na Quo Vadis jsem byl a tak dál doteď.

Sára: Já bydlím v sousední vesnici, takže tehdejší správce chodil k mamce se zuby a tak jí to navrhl, jestli nechci začít jezdit na Sněžanky, takže odmalička už jsem tady vychovaná.

Jana: Já jsem se k tomu dostala podobně jako Juan Rodriguez, naši tady poslali bráchu jako první, pak ségru a pak sem tady začala jezdit já no a teda nevím, jak se o tom dozvěděli úplně primárně, možná ze spolča nějakýho toho jejich dospěláckýho, ale to nevím...

Ferdinand: Tak já jsem se na ARCHU poprvé dostal v osmi letech a bylo to asi rok potom, co tady byl poprvé na táboře můj starší brácha a potom sem teda poslali mě, bráchu a sestru.

2) Co vás motivuje k tomu být dobrovolníkem? Motivace, proč sem jezdíte pořádat tábory?

Vojta: Můžu začít?

Všichni: No, začni

Vojta: Takže jednak z toho, že jsem sem celou dobu jezdil jako dítě táborník, tak mě to i nadchlo ten přístup vedoucích k nám a taky to, že to potom chcu taky dělat a teďka mě motivuje hlavně to prostředí, kolektiv a to křesťanské prostředí tady, protože mám zkušenosti z jiných táborů a to mi přijde k nezaplacení... Jak to tady vůbec funguje i to nadšení i to, jak je to tady propracovaný a to, že můžu být součástí něčeho takového.

Mira: Však nic nedostáváš, tak je to k nezaplacení (*smích*)

Vojta: Byl jsem na táboře, kde to bylo zapláceno a zažil jsem úplně opak.

Ferdinand: Tak mňa na tom hodně motivuje to, že to docela dobře naučí pracovat s dětmi, tak k té ARŠE mám vztah odmalička a taky to, že jsou tady bezvadný lidi a...ještě něco jsem chtěl... Jo, jako že si tady vždycky odpočinu od té reality, takže to je taky vždycky takový dobrý útěk, kde si vyčistím hlavu.

Juan Rodriguez: Jo, k tomu se přidávám. Mě to taky hodně pomáhá, když jako celý rok jsem většinou v číslech nebo v něčem takovém ve škole, tak tady se mi líbí, že nemusím zapojovat tu přemýšlečnickou část hlavy a může ta hlava prostě blbnout a to mi jako hodně vyhovuje. A jinak proč jsem tady, tak je to protože mě to prostě baví. Mě třeba ani tak nebaví ty hry hrát, mě daleko víc baví je vymýšlet, šperkovat je do posledního konce a pak se jenom dívat, jak to ty děti baví.

Jana: Mě zase baví tady řídit už vymyšlené hry (*smích*) a nebaví mě to vymýšlet moc, protože na to nemám hlavu. A prostě mě to baví s těma lidima tady a taky si tak odpočinout od toho světa kolem, vypnout, být tady bez problémů.

Sára: Mě se taky líbí být ve společnosti takových normálních-nenormálních lidí, kteří se chovají jinak než tam venku a člověk si mezi nimi úžasně odpočine, dostane se do jiného světa a moc se mi líbí zpětná vazba od dětí, že člověk okamžitě vidí, že to má cenu, že ty děti se po táboře třeba chovají jinak, že se více usmívají, pomáhají si... Tak to je fajn.

Míra: Mě na tom asi nejvíc motivuje ten kolektiv kolem, ať už náš turnus nebo aršáci celkově, že jako se známe, kamarádíme, dáváme si třeba obědy v Brně a takový a je to fakt hodně příjemný mít takový přátele na... (*odmlka*)...až do smrti? (*všichni smích*) a prostě je to fajn a ty děti jsou někdy tak otravný, že mě to i baví.

Láďa: No tak jak jsem právě byl jako táborník i na jiných táborech a tak tady ti vedoucí jsou prostě kolektiv a oni si spolu užívají tu srandu tak, jak jsem ještě nikde jinde nezažil a já jsem si hrozně přál, ať tady taky můžu být jako vedoucí. Abych tady jako v tom kolektivu vedoucích, kteří jsou tady do toho tak zapálení, zažil tu srandu. Protože dělám tábory ve farnosti a tam jsou ty tábory takové... nevím... polovině lidí se do toho vůbec nechce a není to vůbec ono a s těma děckama je to taky hrozně fajn a ty jejich hlášky a jak to tady mají rádi, jako mají radost.

Jana: Taky je to dobrá zásobárna kontaktů na všechny možné strany.

Míra: Na fíbičko (*smích*)

Jana: Jako těch opravdových.

Ferdinand: A budoucích pěkných holek.

Juan Rodriguez: Budoucích pěkných holek? A kdy to přijde? (*smích*) To je ztracený případ (*smích*)

3) Někteří jste říkali, že jezdíte i na další tábory, tak by mě zajímalo, proč zrovna ARCHA, kde je to dobrovolně, kde nedostáváte nic zapláceno?

Míra: Srdeční záležitost.

Jana: Jako já si myslím, že jak jsme tady většina už jezdívali jako děti, tak že už nám to prostě přirostlo k srdci... Jako já už jsem taky byla už aj na jiném táboře, tam teda za to platili, ale vůbec se to nedalo srovnat. Ten kolektiv a jako takhle...Tady je to prostě nejlepší.

Juan Rodriguez: To já bych řekl, že už jsem jel na hodně táborů, někde platili moc pěkně, někde to bylo taky dobrovolnické, že to bylo taky zadarmo, ale neříkám, že to tam bylo špatně – ani na tom placeném, ani na tom dobrovolnickém... To byly dobré tábory, ale spíš mi přijde, že když to člověk chce dělat fakt pořádně, tak to nejde zkombinovat s těma dalšíma, protože ta ARCHA sama o sobě prostě zabere hrozně moc času a jako dělat do toho ještě to stejné pro nějakou jinou organizaci, tak sice vím, že by mě to třeba bavilo, ale prostě vím, že bych to nedával a tak jsem si musel jednu vybrat a přišlo mi, že mě to na ARŠE bavilo nejvíc a jezdil jsem sem nejdýl, tak jsem si vybral prostě ARCHU.

Vojta: Já mám taky zkušenost s jiným táborem, kde jsem za to měl zaplacené a taky tam byl parádní kolektiv vedoucích, ale co můžu srovnat s ARCHOU, tak to, že to byl nekřesťanský tábor, prostě normální tábor a bylo tam hrozně poznat ten rozdíl v těch děckách. Tím, že je na ARŠE ten duchovní program, něco jim předáváme, komplexně rozvíjíme defakto jejich osobnost, tak to bylo úplně o něčem jiném... Ty motivace i ty hry a celkově ta atmosféra úplně na jiné úrovni... což se týkalo i nějakých průšvihů a tak dál. Takže vlastně ARCHA hlavně kvůli tomu duchovnímu programu, že teď tady je s námi i kněz a to taky dělá své.

Juan Rodriguez: Mně přijde, že toho ARCHA dělá hodně i tou svojí přípravou a tím se hodně odlišuje od těch ostatních. Že někomu jinému řeknu, že chystám už v září tábor na příští prázdniny, tak si prostě ťuká na čelo, ale právě proto, že se to chystá celý rok, tak už se to na tom táboře jakoby nemusí moc řešit a je tam daleko víc času na další věci – takové ty dost možná zajímavější a podstatnější, na které prostě na těch ostatních táborech, které se začnou

chystat měsíc před tou akcí, ten čas není potom. Jo, že je to prostě náročnější, chystat tábor na ARŠE než někde jindy, ale potom ten tábor je o něčem jiném.

Láďa: Opravte mě, jestli se pletu, ale já jsem teda nikdy nebyl na táboře, kde by se platilo, ale tam to vždycky dělá člověk, který to dělá, protože je to brigáda nebo tak něco a ne kvůli tomu, že je tam dobrý kolektiv, jsou tam děcka a tak.

Sára: Já sem byla letos o prázdninách na táboře, kde se platilo, ale jak tady říkal Juan, ty děcka i ty ostatní vedoucí jsem do začátku tábora neviděla, takže jsme tam budovali úplně nové vztahy, většina těch vedoucích tam třeba jezdila, ale třeba pět nás tam bylo úplně nových a bylo to něco úplně jiného. Nevěděla jsem, na kolik se na ně můžu spolehnout, taky ty hry neměli absolutně vůbec připravené, kolikrát se stalo, že měla být připravená hra po poledním klidu a v odpoledním klidu si na to sedli a začali to teprve vymýšlet... Samozřejmě to pak nebylo hotové, všechno se natahovalo. Nebyly tam žádné morální zásady, kolikrát jsem nevěděla, jestli ty ostatní vedoucí můžu okřiknout, aby takhle nemluvili před dětmi, nebo se nechovali před dětmi. Nevěděla jsem, jak se tam sama mám chovat, jaké si mám určit hranice... A ARCHA mi přijde ohledně těch vztahů, přípravy i vzhledem k duchovnímu programu, že dává nějaké vodítko pro ty děti a pak si něco odnesou, narozdíl od těch ostatních táborů.

Láďa: Tak ještě bych chtěl říct, že já ...není to tak dávno, co jsem tu byl jako táborník, ale byl to vlastně tábor a to už jsem byl jako táborník na hodně táborech...když to sečtu, snad na patnácti a na ARŠE to byl tábor, který si fakt pamatuju doteď a ještě víceméně dobře. Nevím...jako táborníka mě to úplně nadchlo.

Jana: Tak vyhráls, no *(smích)* *(pozn. vyhrál celotáborovou hru)*

Mira: My si to pamatuju taky *(smích)*

4) Takže vám nevadí, že za to tady nic nedostáváte?

Mira: Ne

Sára: Tak my to nedostaneme v těch materiálních věcech, ale ve všem ostatním.

Juan Rodriguez: My jsme vypočítavý, my očekáváme, že to stejně dostanem, akorát jinak (*smích*)... Ale zase na druhou stranu, já bych ty lidi, co jezdí na ty placené tábory nezatracoval. Protože třeba to, kde jsem byl já, tak tam bylo hodně lidí, co už třeba pracovali a jeli na to a už jen to, že si vezmou čtrnáct dní dovolenou, tak za to dostanou... tak za to nejsou zas tak horentní sumy, co si budu povídat, tak jako tím, že si na to vyberou čtrnáct dní dovolené, kterou by si mohli vybrat nějak jinak, tak to je taky docela velká oběť. Nebo když je to student, který by taky mohl být někde na brigádě, kde by si taky vydělal jinde víc než na tom táboře. Tak neřek bych to tak, že když je nějaký tábor placený, tak jsou ti lidi špatný.

Vojta: Nám pávě taky... kdyby prostě na tom táboře, na tom druhém, kam jezdím, nebyl tak dobrej kolektiv vedoucích, tak bych tam nejel znovu, i když tam byly obrovský problémy, ale když je tam tak dobrej kolektiv vedoucích, tak tam prostě pojedu znovu, ale jako rozdíl oproti ARŠE je to duchovní, v těch hodnotách a v té jiné motivaci, že to není prostě jenom: „Hraju hru za kokina“, ale je tam něco víc, nějaká přidaná hodnota.

Juan Rodriguez: A fakt mi přijde, že tady má ARCHA pro mě velkou výhodu v tom, že navazuje na tu svoji historii předchozích táborů. Když děláme nějaký tábor a jeden rok se povede, tak příští rok to, co se povede, se snažíme buď to ještě zlepšit, nebo v tom pokračovat a když se něco nepovede, tak se vymyslí, jak to udělat jinak. Kdežto u těch ostatních táborů mi to hodně přijde, že se vždycky každý rok staví z nuly, což nemusí být vždycky špatně, můžeš se třeba přijít na něco revolučního a perfektního, ale zároveň mi přijde, že nikdy ten tábor nemůže dosáhnout takové vysoké hodnoty než když tady na ARŠE už dvacet let makáme a zlepšujeme co se dá... (*Odmilka*)... Ale prachy by za to byly pěkný, že jo, ať se vrátíme k té otázce (*smích*)

Sára: Tak to by zase nemohly jezdit některé děti, kdyby ty tábory měly být dražší, abychom za to mohli dostat zaplacené.

Vojta: A navíc máme na ARŠE parádní technický zázemí, máme přehršel možností, to na ostatních táborech nebývá.

Sára: To je pravda, cokoli si člověk vzpomene, to má.

Vojta: No, klidně v poslední chvíli, máme kostýmy, věci v kanceláři, prostě všechno...

Mira: Odpověď na tu otázku bych formuloval asi tak, že peníze by mi rozhodně nevadily, kdybysme dostali, ale obejdu se i bez nich a budu tu jezdit dál.

Juan Rodriguez: Navíc nám to, že za to nedostáváme peníze, že to bereme jako dobrovolnickou činnost, tak je to taková pomocná fajfka v tom, že dělám něco dobrého. Těch příležitostí, jak dělat něco charitativního nebo tak, je hrozně moc, ale tímto mi to přijde, že tou ARCHOU si můžu udělat takovou tu faječku, že dělám něco prospěšného pro tu společnost a navíc to dělám rád, takže mi to nevadí.

Mira: Jako že už nemusíš nic dělat pro charitu? Tak jsi to chtěl říct? (smích)

Vojta: Prozíravost (smích)

Juan Rodriguez: No tak ale ne... když člověk chce dělat něco dobrého a těch možností je hrozně moc a musí si něco vybrat, protože nemůže dělat všechno a tak přijde mi, že tohleto je pro mě taková jako dobrá volba, že zároveň mám ten pocit, že udělám něco dobrého a zároveň mě to ještě baví, tak se mi to dělá snadno.

5) Co je při organizování takových akcí důležité?

Sára: Rozhodně dobré vztahy v týmu a jejich upevňování.

Juan Rodriguez: Je hrozně fajn, když ti, co to dělají, nejsou kolegové, ale jsou kamarádi. Je to obrovský rozdíl pro ty děti.

Ferdinand: Snažit se účastnit všech přípravných akcí, a tím pádem se líp zapojovat do toho vymýšlení a připravit to o to líp.

Jana: Tak hlavně komunikovat mezi sebou. Nemít třeba nějaké osobní problémy, a když už je má někdo, tak to nějak zkusit vyřešit, aby se to neventilovalo případně na ty děti a takhle.

Mira: Já si taky myslím, že ta komunikace a je důležitý pro tvrdohlavé lidi umění kompromisu, protože ne vždycky tady v kolektivu jednadvacet lidí bude po vašem, tak fakt umět si vždycky říct: „Ano, možná by to bylo líp tak...”

Jana: Tolerance

Mira: Ano, tolerance, kompromis, něco takovýho.

Vojta: K té komunikaci mám ještě to, že třeba i během tábora zjistím, že jsem se přihlásil na nějaký úkol a ten úkol nemůžu splnit, tak to prostě někomu říct, ať to ten druhem nezjistí až v moment, kdy se spoléhá na něho. Takže taková ta upřímnost a říkat si věci narovinu.

Juan Rodriguez: A potom se určitě vyplatí začít s tou přípravou prostě co nejdřív. Jde o to, že když to vymýšlí člověk měsíc předtím, tak ať už jednotlivé hry, nebo celý ten program, vymýšlí jenom z toho, co má k dispozici, protože nic víc dalšího už sám nesežene, prostě je tím limitovaný. Což neznamená, že musí vymyslet špatný program, můžou z toho vzniknout dobré věci, ale mi se prostě líbí, že když už v listopadu vím, kterou hru mám na starosti a mám to až do prázdnin, tak můžu první začít vymýšlet, jakou vůbec tu hru bych chtěl a můžu si navymýšlet prakticky cokoliv, co do toho budu chtít, protože vím, že mám nějakých osm měsíců na to si nachystat všechny ty věci co potřebuju, případně sponzora, který mi to zaplatí a tak dále. Nejsem prostě limitovaný zdrojem.

6) Co vám role dobrovolného vedoucího přináší do života?

Vojta: Tak to, že jsme v krizových situacích, které tábor přináší, schopni nějakým způsobem jednat. Je to zkušenost, jak jednat s lidma.

Láďa: A nejenom s lidma, ale i s dětma, protože... já chci mít rodinu a tak to musí být podle mě i dobrá příprava na to pracovat s dětma, vést je atd.

Jana: A do životopisu třeba na pedagogiku se to taky bude hodit.

Mira: Do rodičovství celkově se to bude hodit, si myslím. Tady to blbnutí s děckama a takový. Si myslím, že to budou přínosné zkušenosti a co si potom nesem i do života, jsou ti kamarádi, s kterými to děláme všechno, z toho taky potom těžíme v tom normálním netáborovém životě. Třeba si zajdem na pivo a tak...Nebo manželku nám to přináší do budoucna (*smích*) a tak dále...samo pozitiva.

Juan Rodriguez: A taky zodpovědnost, protože tím, že to děláme všichni dobrovolně, na tom táboře máme nějaké ty úkoly, které sice splnit nemusíme,

ale vlastně musíme, protože jinak by to nefungovalo, tak to taky člověka naučí, že některé věci je potřeba udělat, aby byly.

Ještě něco vás napadá?

Ferdinand: No mě taky napadlo něco ve stylu jak tady Juan, že nenechávat věci na poslední chvíli a být zodpovědnější a taky ta práce s dětma, vztahy, kamarádství, přináší to hodně věcí.

Sára: Myslím, že i taková ta snaha pracovat sám na sobě. Abychom dokázali předat ostatním vedoucím i co nejvíce těm dětem, abychom si nějak korigovali své chování a třeba snažili se studovat více ve víře a podobně.

Mira: Improvizovat nás to naučí. Když se náhodou něco pokazí a jste postaveni před 64 dětí, tak vymyslet něco, co by je zabavilo, je zajímavý.

Juan Rodriguez: A taky se člověk naučí komunikovat i s lidmi... právě když jsem mluvil o té přípravě, kde se docela hodně věcí musí shánět a většinou se to snažím sehnat zadarmo od někoho, nebo prostě takto, když je to pro ARCHU, tak prostě často musí člověk mluvit s lidma, se kterými by se často vůbec nedal do řeči, protože po něm jen něco potřebuje a potřebuje mu vysvětlit, co potřebuje a jak to potřebuje a ještě ho nějak přesvědčit, aby to udělal zadarmo, tak to je taky věc, kterou se v normálním zaměstnání třeba nenaučí.

Jana: A přestat stydět se tady učíme. Teda já aspoň. Od začátku, co jsem byla vedoucí, tak teďka se asi stydím míň.

Vojta: Mě to naučilo řešit problémy a jinak se k nim stavět, když se prostě stane nějaká velká krpa, tak není problém... Třeba se někomu stane nějaký úraz, nějaký táborník se ztratí,...S tou zodpovědností taky přichází řešení těch problémů, které vyvstanou.

Sára: A kromě toho dobrého pocitu taky to, že to stále přináší nové impulzy, že kněz je člověk jako každý jiný.

(Chvilí odmlka)

Jana: Jo a většinou ještě přiberu na táboře *(smích)*

Juan Rodriguez: Jo? To já většinou právě shodím... To je fakt...Ještě nějakou fyzickou aktivitu pro nás, kteří většinou asi nebudem život trávit nějakou manuální prací, doufáme, tak je to na táboře moc dobrý.

Mira: A přináší nám to pohed na nejkrásnější hvězdné nebe, jaké jsem kdy viděl.

Všichni: Joooo

Sára: A jak se vždycky dětem večer zpívá na náměstíčku Slunce šlo spát a ty hvězdičky...

7) A nakonec chce ještě někdo něco dodat k tématu?

Sára: Ještě že největší borci jsou tady týmáci a otec Camíno, že jsou tady pořád nejenom na aršácích a na táborech...

Mira: Ale oni jsou za to placení.

Sára: Ale zase ne tolik jako kdyby měli nějakou jinou práci, kterou by byli schopni si sehnat.

Ferdinand: A že měli docela dobrou příležitost, ale rozhodli se zůstat na ARŠE.

Sára: A myslím, že nás tady ta ARCHA dobře vychovala každého. Vlastně jenom skládáme to, co na nás bylo vloženo.

(Odmlka)

Pokud to je všechno, tak vám všem moc děkuju za odpovědi.

12.2 Skupinový rozhovor 2

1) Jak jste se seznámili s ARCHOU? Kdy jste tady byly poprvé?

Katka: Tak jo, já jsem byla poprvé na ARŠE asi v roce 2009 a dostala jsem se tady přes bratrance a jeho strýce, kteří tady už jezdili jako vedoucí a přes ně jsem se tady dostala a potom ještě přes kamarády od nás.

Lucka: Tak já to mám trochu jinak, já jsem na ARCHU nikdy nejezdila, na žádné tábory, takže je to pro mňa úplně nové a o ARŠE jsem se hodně doslýchala třeba ve farnosti, kdekoliv na Agečku (pozn: Arcibiskupské gymnázium) a hlavně teda vím o ARŠE díky mému klukovi (pozn. jeden z vedoucích) a to je asi tak všechno.

Věrka: Tak já na ARCHU jezdím od čtrnácti let, dozvěděla jsem se o ní od kamaráda, který je ze stejné farnosti a vlastně přes bráchy.

Pavel: Já na ARCHU jezdím od roku 2008 a dozvěděl jsem se to přes děcka, co sem jezdili z naší farnosti.

Klára: Tak já to mám podobně jako Lucka, o ARŠE jsem nevěděla asi až do mojí střední školy a poprvé, co jsem tady byla poprvé, tak nebylo z žádným aršáckým táborem, ale bylo to s naším seznamovákem, který tady byl v mém prváku. Jinak potom jsem se na ARCHU poprvé dostala asi přes kamarádku, která mě navrhla jako vedoucí a tak mě potom vybrali a su tu.

2) Jaké máte motivy být dobrovolníkem?

Katka: Asi celé tady to společenství lidí a tak...

Věrka: Tak já musím souhlasit s Katkou, celé to společenství a prostě trávit čas s lidma, kteří jsou podobně naladěni na stejnou notu jako já.

Pavel: Tak pro mě je to hlavně o tom, že mě baví pracovat s děckama a taky o těch lidech hodně.

Klára: Tak jak už tady zaznělo, tak já jsem začla vedoucovat v nějakých čtrnácti a od té doby mě to nepřestalo bavit a tak nějak se snažím využívat různých příležitostí, abych nabrala zkušenosti a mohla třeba něco těm lidem předat a zároveň něco načerpat a proto mi připadá tady k tomu ta ARCHA naprosto ideální, protože se tady načerpá hrozně moc a zase tady může předat hrozně moc dál.

Lucka: Tak já se nebudu opakovat, jenom bych asi dodala, že když jsme dostali nějaké dary, tak bysme je mohli nějakým způsobem využít a použít a proto su tady.

3) Proč zrovna na ARŠE? Existuje spousta jiných táborů, kde se za to platí, tak proč tady?

Lucka: Tak já si myslím, že tady ide hlavně o to společenství, takže vlastně to, co mě platí, je to, že dojedu dom úplně naplněná prostě po té psychické stránce nebo duševní...možná ne po té fyzické, ale fakt si člověk odpočine zase z té úplně druhé strany. Tak to je taková platba tady za to.

Věrka: To já musím souhlasit s Luckou.

Pavel: Já si myslím, že tady jsou hlavně úplně obrovské zkušenosti z toho ze všeho do života.

Klára: Já třeba ještě nevím, jak to je tady na ARŠE...musí se tu něco platit za pobyt na táboře?

Ano

Klára: Tak ale i tak prostě stejně prostě proč by měli něco dostávat za to, co umí, nebo prostě za to, co je baví a proto by to bylo něco, jako kdybychom měli dostávat peníze za to, že žijeme a tak proto mi to nepřipadá nějaké důležité.

(odmlka)

Takže vám nevadí, že peníze nedostáváte?

Všichni: ne

Katka: V podstatě jsme zvyklí, že to zatím nikde tak nebylo ať už u skautů nebo na táborech v naší farnosti.

4) *A myslíte si, že to má vliv na tábor, když se vedoucím platí?*

Klára: Jestli můžu říct ze svojí zkušenosti, tak jsem byla letos hlavní vedoucí a oni to tak prostě skoro musí dělat a dostala jsem za to peníze, ale nechtěla jsem to... tábor měli nějak dotovaný a každý vedoucí pak dostal nějakou stovku nebo takhle, ale mi to prostě...nevím...v podstatě ty peníze jsou tam jenom něco navíc a funguje to úplně stejně, jako by tam prostě žádný peníze nebyly. Prostě dem do toho všichni naplno a jsme potom unavení a všechno, ale jako podle mě je asi lepší, když to člověk dělá bez těch peněz a nemá takovou tu... nebo když to řeknu úplně jinak... nejlepší, když to člověk nedělá pro peníze. Když už se tam něco takového nachomítne, tak co už s tím.

Věrka: To děláme sami pro sebe a když jsou tam ty peníze, tak někteří to můžou dělat jenom pro peníze a to si myslím, že to není úplně správný, taky to asi vypovídá o té kvalitě, když se zaměříme, protože prostě chcem ten čas trávit spolu a děláme to sami pro sebe, pro společenství... tak je to určitě lepší.

5) *Co je podle vás při organizování takových táborů důležité, čeho se vyvarovat?*

Lucka: Tak určitě by se nemělo na ty děti vedoucí nějak povyšovat a hlavní vedoucí nad své týmáky, být součástí všech, všeci na stejné rovině, ale přitom jako nějaká autorita je taky důležitá.

Klára: Já si myslím, že hlavně je důležitý ten tým vedoucích, aby prostě mezi sebou měli dobré vztahy a dokázali spolu pracovat a neměli mezi sebou nějaké rozepře nebo nějaké... nevím... prostě, aby se mezi těma vedoucíma cítili dobře a cítili, že se na ně můžou spolehnout a potom taky aby nedělali úkoly, které nechcou, protože do toho, co člověk dělá, by měl mít chuť a pak to udělá dvojnásobně dobře.

Katka: Souhlasím s Klárou.

Věrka: Taky by ten hlavní vedoucí a všichni vedoucí by se neměli dívat jenom na sebe, ale žít v tom společenství, znát se a být prostě sehranej tým, to je taky důležitý.

Katka: A hlavně taky aby to ti vedoucí dělali víc pro ty děcka než sami pro sebe. Aby to hlavně něco přineslo těm děckám.

Ještě něco vás k této otázce napadá?

(ticho)

6) *Co si myslíte, že to přináší tomu dobrovolnému organizátorovi?*

Pavel: Radost z těch děcek. Když vidím, že ty děcka jsou šťastný, tak mi to taky musí přinést radost.

Věrka: Učí se společné práci a spolupracovat.

Klára: Může mu to přinášet nějaký... jak to říct... prostě vyjádření sebe. Může se prosadit v tom, v čem je dobrý a pak, jak už tady zaznělo, tak radost a dobrý pocit z toho, že mohl těm druhým něco předat.

(odmlka)

7) *A myslíte, že to na toho člověka má vliv do budoucna?*

Katka: Já si myslím, že určitě na tom člověku jde poznat, že byl s těma děckama, nebo že už se s něčím takovým potkal a že to má nějaký vliv do budoucna.

A mohla bys dát příklad něčeho konkrétnějšího?

Klára: Tak pro mě jsou vedoucí potom určitě více otevření a víc přístupní lidem, takoví přátelštější. Jsou zvyklí, že naráz poznají třeba šedesát lidí a berou to jako něco, co je v pohodě. Určitě společenšší a podle mě se učí spolupracovat a tak nějak hledat svoje týmové role. To se podle mě potom může v životě hodit, že víjou, v čem jsou dobří a takhle... aj v zaměstnání.

Ještě někdo další by k tomu něco rád řekl?

(ticho)

8) *Tak na konec bych se ještě ráda zeptala, jestli byste mi ještě něco chtěli říct k tématu? Něco, co ještě nezaznělo?*

Klára: Podle mě, tak pokud chce člověk pracovat s lidma v jakékoli oblasti, tak je podle mě dobré vyzkoušet více takových druhů dobrovolnictví. Jako že jsou kategorie úplně malé děti, špunti, pak mládež, třeba pubertáci a pak třeba dospělí lidi anebo třeba klidně senioři... Ale na to zas ne každý má takové prostředky nebo možnosti. Třeba v Kroměříži jsou možnosti, že lidi chodí doučovat děti, které mají ve škole problém s učením, nebo třeba navštěvovat lidi v psychiatrické léčebně a třeba modlit se s nimi a tak. Takže pokud chce člověk opravdu něco dělat s lidmi, tak je to dobré vyzkoušet víc těch oblastí, aby načerpal víc zkušeností tou různou komunikací.

12.3 Dotazník

- 1) Jaký byl váš první kontakt s Archou, jak jste se o tomto místě dozvěděli?
 - jezdili sem kamarádi
 - jezdili sem starší sourozenci, rodina
 - na doporučení kněze v naší farnosti
 - našel jsem táborové středisko na internetu
 - jiné (uved')
- 2) Jaký by měl být ideální organizátor táborů? (napiš na tři řádky)
- 3) Odhadněte počet hodin, které v průběhu roku věnujete přípravě na tábor (včetně všech společných akcí vedoucích, cca 8 hodin denně)?
 - Méně než 40 hodin
 - 40 hodin (přibližně 5 dní)
 - 40 – 80 hodin (přibližně 10 dní)
 - 80 – 120 hodin (přibližně 15 dní)
 - 120 – 160 hodin (přibližně 20 dní)
 - 160 – 200 hodin (přibližně 25 dní)
 - Více jak 200 hodin
- 4) Co se vám na akcích na Arše nejvíc líbí? (vyber maximálně 4 nejdůležitější)
 - Kolektiv vedoucích, budování společných vztahů
 - Hraní s dětmi
 - Vedení, rozvoj osobnosti dětí
 - Vymýšlení her
 - Fyzické aktivity
 - Duchovní program
 - Kvalitní zázemí
 - Příprava během celého roku
 - Přínos do budoucna, získání nových zkušeností, dovedností a kontaktů
 - Dobrý pocit u srdce z prospěšné činnosti pro druhé a společnost
 - Další (uved')
- 5) A co vidíte jako největší negativa Archy a pořádaných akcí?
 - Příliš mnoho času musím věnovat přípravě
 - Ne všichni ostatní vedoucí mi sednou
 - Musím se podřídit většině, i když s nimi nesouhlasím
 - Příliš mnoho pravidel, která musím dodržovat
 - Za svou práci nedostávám zapláceno
 - Žádná negativa nejsou
 - Další (uved')

- 6) Jak vám vyhovuje práce v tak různorodém kolektivu?
- Vyhovuje (např.: od ostatních se učím novým věcem, rozšiřují mi obzor, doplňujeme se)
 - Spíše vyhovuje, ale má to i své nevýhody
 - Spíše nevyhovuje
 - Nevyhovuje (s některými si vůbec nerozumím, vznikají konflikty)
- 7) Věnujete se ještě jinému druhu dobrovolnictví?
- Ano
 - Ne
- 8) Pokud ano, jakému?
- Jiné dobrovolné tábory, pořádání akcí pro děti a mládež
 - Pomoc ve zdravotních zařízeních
 - Dobrovolnictví v sociálních službách
 - Dobrovolnictví v kulturní oblasti – divadla, orchestry, starost o kulturní památky,...
 - Dobrovolnictví v oblasti životního prostředí – úklid, sázení stromků,...
 - Pomoc při mimořádných událostech
 - Mezinárodní dobrovolnictví
 - Další (uved')
- 9) Vadí vám, že na ARŠE nedostáváte zaplacenou a ještě si za účast na akcích musíte platit?
- Ano
 - Ne
- 10) Myslíte si, že vás ARCHA ovlivňuje (ovlivnila) při důležitých životních rozhodnutích?
- Ano
 - Ne
- 11) Pokud ano, jak?
- Výběr školy
 - Výběr povolání, životního směřování
 - Výběr partnera
 - Nové směřování a upevnění ve víře
 - další